

SLOVENSKI NAROD.

»Slovenski Narod« telefon št. 34. Posamezne številke po 10 h. »Narodna tiskarna« telefon št. 85.

Vedno lepše.

Naglašali smo že opetovano, da klerikalci ne zasledujejo s svojimi nujnimi predlogi nikakih resnih namenov, ampak da so jim le ti samo dobrodošlo sredstvo za nadaljevanje obstrukcije. Med temi nujnimi predlogi je tudi nekaj takih, ki so, kakor je povdarjal včeraj dr. Tavčar, tudi napredni stranki simpatični. Toda teh predlogov niso klerikalci stavili, da bi se o njih v deželni zboru resno in temeljito posvetovalo, da bi se dotični predlogi sprejeli in izvršili, ampak samo, da da bi se z njimi zaprečil prehod na dnevni red in da bi se onemogočilo redno funkcioniranje deželnega zbora. Ako pa klerikalna stranka take važne, resnega in temeljitega pretresovanja in upoštevanja vredne zadeve zlorablja in izkorišča v take svrhe, je pač jasno, da jo pri tem ne vodijo čisti in pošteni nameni, ampak da se z dotičnimi važnimi predlogi samo frivolno igra in vodi za nos one, ki so toli naivni, da ji verjamejo, da je klerikalcem v istini kaj ležeče na vloženi njihovih nujnih predlogih. Vsi nujni predlogi, kar so jih vložili klerikalci v tem zasedanju, so goli humbug in dru zega nič.

In če je bil še kdo, ki ni bil pričnan o istinitosti tega dejstva, včerajšnji nujni predlog dekana Arkota glede rudniške šole v Idriji mu je moral odpreti oči.

Arkotov predlog meri na to, da se povisajo plače učiteljem na ces. kr. rudniški šoli v Idriji. Ta šola je državna in na ti šoli nameščen učitelj plačuje država. Kako pride potem predlog glede zvišanja njihovih plač pred deželni zbor? Kdaj je še kak deželni zbor zvišal plače — državnim uradnikom? Dekan Arko je naglašal, ko je govoril za sprejetje svojega predloga, da se isti tem lažje sprejme, ker ne tangira deželnih financ in ne bo »dežela nič plačala«. Kaj pa hoče potem Arko doseči pred deželnim

zborom s svojim predlogom? Saj mu mora vendar biti jasno, da spada njegov predlog, kakor je omenil dr. Majaron, pred državni, ne pa pred deželni zbor. Ker pa so klerikalci prišli navzlic temu z dotičnim predlogom pred deželno zbornico, dočim se v državnem zboru, kjer bi bilo pravo mesto, niti zganili niso, je to očitno dokaz, da jim je na izboljšanju plač idrijskih učiteljev toliko ležeče, kakor na lanskem snegu, in da so se hoteli s stremljenjem teh učiteljev samo ponorčevati, porabivši je v svoje obstrukcijske svrhe.

Tudi Šusteršičev predlog o deželni podpori v znesku 100.000 K za oškodovance po požarih je bil jako nespretno uprizorjen manever in humbug. Upoštevati je samo treba, da izkazuje deželni proračun 350.000 kron primanjkljaja, ki se da jedva pokriti z dokladi v dosedanji visokosti. Ako bi dovolila dežela še onih 100.000 K podpore iz svojega žepa, bi znašal nedostatek 450 tisoč kron. Kje se pa naj vzame potem pokritek? Ali se naj zvišajo doklade, ali se naj zapro šole, ali kaj se naj stori? Naj nam na to odgovori velemožni dr. Šusteršič!

Iz tega je pač razvidno, da hočejo klerikalci s svojimi nujnimi predlogi samo oslepariti javnost in nafarbatii svoje volilce, ki so že več ali manj jasno izrazili svojo nezadovoljnost s taktiko svojih poslancev, da z vnoem delajo na njih korist in da jih samo ti zlobni liberalci ovirajo v njihovem plodonosnem, samo blagru kmetskega stanu posvečenem delovanju. Končno se klerikalcem to pobožno »farbanje« svojih volilcev ne more zameriti; jim pač morajo znova nametati nekaj peska v oči, da ne bi spregledali in se spametovali.

Kaj pa hočejo doseči s škandalom v deželni zbornici, s katerimi so včeraj začeli? Nikdo ni dal povoda za razgrajanje. Toda dr. Šusteršič umeje, ako je treba, tudi iz trte izviti kak škandal. Pri tem pa nastopa kakor kak pijan gorjanec, ki se je

preobilo nalezel — jeruša. Če misli ta patologični značaj, da s svojim glupim postopanjem komu imponira, se pač temeljito moti! Tako brezmišlno razgrajati zna vsak hribovec, tako kričati in upiti ume tudi vsak pijan ihlapec in vsaka poulična baraba! Kdor razbija okrog sebe kakor besen, kdor tuli, kakor obstreljen volk, ta kaže s tem samo svojo neotesanost in svojo duševno impotenco. Razbijati in razsajati zna vsakdo, ker to ni nobena umetnost.

Ako Šusteršiču omenjeni tipi raznovrstnih razgrajev toli ugajajo, oziroma ako so mu po naravi toli sorodni, da se mu zdi potrebno, jih v deželni zbornici kopirati in jih posnemati, je nam to prav; toda Šusteršič naj bode potem tudi pripravljen, da se bode tudi z njim ravnalo — kakor z ljudmi one vrste in baže. Nam se Šusteršičev nastop ni malo ne zdi čuden, ker Šusteršiča poznamo, da je vseskozi patologičen tip, čudno pa se nam zdi, da klerikalna stranka mirno in brez ugovora trpi njegovo na pol blazno počenjanje in da mu še celo s ploskanjem izraža svoje priznanje. Taka stranka je sploh izgubila pravico, da jo dostojni ljudje uvažujejo in respektirajo, taka stranka je padla na najnižji nivó.

Dolgo to početje ne more trajati. Za mlatenje prazne slame pač ne bode dežela žrtvovala tisočakov. Deželni zbor velja na dan okrog 400 kron; sklican je že od 22. pr. m., torej že 16 dni in stane torej deželo že 6400 kron. To je lep denar in toliko mora dežela žrtvovati za klerikalne burke. Ali bi ne bilo bolje, da bi se te krone darovale revnim pogoreleem, ali podpore potrebnim napravam? Iz tega se pač vidi, koliko srca ima Šusteršič in njegova tolpa za blagor in potrebe ljudstva! Osebné ambicije, to je njihova »suprema lex«, ne pa dobrobit in blagor ljudstva! Ali bo že vendar enkrat ljudstvo spoznalo te svoje »osrečevalce«? Čas bi že bil!

Deželni zbori.

Seje dne 6. oktobra.

Štajerski dež. zbor. Posl. Hagenhofer je utemeljeval dva predloga: o varstvu večjih kmetij, da se ne razkosajo in o ureditvi lovskih pravic. Zahteval je, naj se malim posestnikom, ako se združijo ter znašajo njih zemljišča 200 oralov, dovoli lovskopravica. »Divjačina je za kmetijstvo mrčes, ki se mora ugonobiti.« Predlog se je izročil dež. kulturnemu odseku.

Posl. baron Rokitsansky je utemeljeval svoj predlog o povzdigi vinoreje. Zahteval je odpravo vinske klavzule in zakonito prepoved za uvažanje in točenje umetnega vina. Njegov predlog se je izročil posebnemu vinski-kulturnemu svetu 9 članov.

Potem so se vrstili predlogi za podpore in regulacije vsled zadnjih poplav.

Posl. baron Rokitsansky je predlagal ustanovitev hiralnice v Lipnici. Posl. dr. Dečko je nasvetoval regulacijo Savinje pri Celju.

Posl. Einspinner je predlagal, naj se naroči vsem deželnim uradom in upravam, da naročajo blago in izdelke, ki se sploh dobe v deželi, le izključno pri štajerskih obrtnikih in trgovcih.

Končno je še predlagal posl. dr. Dečko napravo opornega zidu ob potoku v Škofjivasi.

Koroški deželni zbor. Dež. odbornik Hünlinger je predlagal, naj pokrije dežela primanjkljaj pri deželni žirinski zavarovalnici v znesku 5628 kron.

Posl. dr. Steinwender je poročal o računskih zaključkih deželnega zaklada za upravno leto 1902. Potrebščine so znašale 6,384.503 K, pokritje pa 6,405.613 K, preostanek tedaj 21.109 K. Aktivni zaostanki znašajo 1,680.900 K, pasivni zaostanki 1,102.253 K, efekti 4,497.317 K in vrednost posestev 3,565.989 K. Dežela premore potemtakem dovolj kapitalij. Deželni šolski fond izkazuje za leto 1902 potrebbšine 1,455.206 K, pokritja 90.143 K, tedaj primanjkljaja 1,355.163 K.

V nižjeavstrijski deželni zbor so se zopet vrnili poslanci nemške ljudske stranke ter podali tozadevno izjavo. Kršč. socialist Biellohwek je rekel, da so se imenovani poslanci le zato odstranili, da jim ni bilo treba prisostvovati seji, v kateri se je zbornica poklonila cesarju k imendanju.

Češki deželni zbor je sprejel predlog, da se izvoli komisija 24 članov, ki izvrši vse potrebno za razširjenje deželnozbornske volilne pravice. Socialni demokratje na galerijah so pritrjevali ter klicali: »Živela splošna, enaka in direktna volilna pravica! Proč z Mladočehi! Proč s plemstvom!« Deželni maršal je sejo prekinil ter dal galerije izprazniti.

Krvave demonstracije proti vojaštvu

so se pripetile včeraj v Szegedinu. Obhajala se je namreč obletnica usmrčenja 13 aradskih narodnih mučnikov. Na Kossuthovem spomeniku so našli zjutraj velik venec z napisom: »Pridržani vojaki tvojemu svetemu spominu.« Poveljnik vojaške posadke je zapovedal vojakom, da so venec sneli ter ga nesli na magistrat. Takoj pa se je zbrajo na stotine ljudstva, šlo k magistratu ter prisililo mestnega poglavarja, da je izročil venec. Potem so nesli venec v velikem sprevodu k spomeniku ter ga obesili Kossuthu na sabljo. Popoldne sta prikoralaki dve kompaniji 46. polka. Vojaki so na zapoved častnika sneli venec s spomenika ter ga odnesli v vojašnico. Ljudstvo je vojakom sledilo ter burno zahtevalo venec nazaj. Naenkrat je začelo leteti kamenje v vojašnico in pobite so vse šipe. Vojašnica se je zopet odprla in dve kompaniji z bajoneti v rokah sta razgnali demonstrante. Toda demonstracije so se razvile po vsem mestu tako hudo, da je sklenil v naglici magistrat, poslati posebno deputacijo v vojašnico po venec. Zvečer je nastala prava revolucija. Na vojaške je letelo kamenje ter se je tudi streljalo. Eden častnik in pet vojakov je ranjenih. Vojaštvo je izstre-

LISTEK.

Slutnja.

Spisal Rado Murnik.

Mladi lajtnant se je dvignil s postelje pod milim nebom, raz snopje na jedmenišču, si mel pospane oči in pomežikaval v krasno avgustovo jutro. Z vedrega neba je mlado solnce izza bagrenih in zlatih par obsevalo zbujujoči se tabor 17. pehotnega polka blizu bosenske vasice.

Vojaški sluga mu je prinesel sveže vode v menažni skledici in čistega perila. Poročnik se je preoblekel in povžil revni mrzli zajtrk, v trdo kuhano jajce, ustek komisa, ki ga je humoristično navdahnjen tovariš imenoval »mano ali nebeško hrano«, in naposled požirek vodnega ruma.

Prihajali so nekateri častniki njegovega bataljona; vsi so se mu zdeli dobre volje.

»Danes bo kaj lepo,« je dejal prvi po kratkem pozdravu.

»Pa vroče!« je hitro dodal drugi.

»Sedmi avgust si utegnemo dobro

zapomniti! Strelci in ulanci so našli železna vrata trdnjave Jajce zaprta. Kraj mrgoli vstašev. In šest Kruppovih topov imajo ti vrage!«

»To bo pa spet semenj, kakor predvčeranjim pri Varcar Vakufu,« je pripomnil tretji, ki je rad prodajal božjastne dovtipne.

Lajtnant jih je zamišljen poslušal in rekel: »Danes pridem jaz na vrsto. Kar ne morem se iznebiti slutnje, da padem.« Izgovarjal je to z enakodušnim glasom žalostnega preverjenja kakor nekaj nepobitno gotovega, kar je človek večkrat pregledal sam za-se in našel vedno enako neizpremenljivo in neodvratno.

»A, beži no, beži!« je vzkliknil titularni humorist. »Nikar se tako ne jokaj, nepoboljšljivi črnovidci! Vstaši so ustači. In streljajo pa mnogo previsoko. Ne bodo ga dolgo markirali, ne! Sicer pa utegne zadeti kroglja vsakega izmed nas. Kaj za to! Ne drži se tako žalostno kakor birmski boter pred kosilom!«

»Boste že videli,« je odgovoril, gledajoč v stran.

»Iz bližine naokoli je slišal zamolkel ropot, živket orožja, ukaze.

Naredniki, vodniki so hiteli semintja, vojaki so vzdigali težke telečnjake na rame. Mlad infanterist z nežnimi, skoro dekliskimi potezami se je držal neznansko kisló, pa krel kakor star Madžar; izgubil je svojo ljubljeno Linnemannovo lopato in stikal povsodi za njo.

»Kako bomo marširali?« je vprašal dovtipnež. »Ali ve kdo kaj o tem?«

»Jaz, gospoda,« se je oglasil prvi. »Strelci in ulanci so že odšli. Potem odkoraka genijska stotnija, za njo pionirski oddelek našega polka, za njim naš tretji bataljon, baterija 1/X, peta in šesta kompanija, naposled pa prvi bataljon.«

Tovariši so se poslovlili. Naredniki so šteli in uvrščali moštvo, zastavonoši sta prevzela zastavi. Lajtnant je stopil k svojemu vodu in pregledal vrendlovke. Zaporji so zaropotali in zažvenketali, vojaki so nabili puške in jih zadeli na rame.

Čete so se jele pomikati. Na levi strani ceste so se dvigali strmi vrhovi, pokriti tu z grmičjem tam z njivami; na desni pod cesto pa se je ob gozdnatih gričih v idiličnem miru

zrcalilo ozko in dolgo jezero s svojimi kristalnimi sinjimi vodami.

Na ovinku ceste je videl, da so krenili prvi oddelki daleč tam spredaj na levo navkreber, in slišal dobro znani prasket sovražnih pušk. Kar je zagledal konjika s svetlomodro čapko; stražmešter petega ulanskega polka je jahal nazaj. Desnicoo je tiščal na ranjeni bok; s smrtnobledim, pretvarjenim obrazom, toda še vedno trdno in pokoncu je sedel v sedlu. Izpod bele rokovice so kapljale rdeče kaplje in lile po sedlu in desnem škornju v cestni prah. Jezdec je vprašal, kje je pomočnišče, potem je zdiral s svojim žoltkom. Pešci so se nehoté spogledavali; v vseh obeh je trepetal kalni svit neprijetnega pričakovanja.

Trume so se ustavile in čakale; to so bile plahe, neskončno dolge minute. Pešaki so tiho govorili po vrstah; lajtnant je razložil posamezne polglasne slovenske besede in kletve. Skozi daljnogled je ogledaval hišo daleč spredaj ostan Jezera, odkoder so vstaši neprenehoma streljavkali v sprednje stotnije. Strelci so se že razdelili v roje in raz skal-

natega pomola na levi nad cesto odgovarjali sovražniku s puškami. Tudi gorska baterija je zavila na levo. Težko so se pomikali bičani konji v jarku na strmine.

Čete so korakale dalje, ali kmalu so zapustile cesto in se obrnile na levo med živo trnje in bodeče grmičje. Ves usapljen se je ril lajtnant skozi trnule in robidje: uznojen je postal zgoraj, si otiral pot in pil mlačno vodo iz čutare z dolgimi, žejnimi požirki. Videl je, da sta major in pobočnik razjahala, in zaeno slišal brenčanje kakor od velikih mub; bile so zavratne izgubljene krogle. Naenkrat se je razlegnil oster pok. Žvižgaje in pošastno zavijaje v zraku je priletelo nekaj belkastega nad glavami in izginilo zadaj.

»Na tla!« so velela povelja. Rezervni vodi so ležali na razsežnem polju za nizkim gričkom. Bolj gori spredaj se je ustavil štab za gorsko baterijo. Lajtnant je videl tovariša za tovarišem hiteti na gorjeni kot polja v majhno jamo in je šel tudi sam tja ogledavati sovražnikove pozicije. (Dalje prih.)

lile salvo na domonstrante. Koliko je mrtvih, oziroma ranjenih, se še ne ve.

Velika Nemčija od Belta do Adrije.

To je vzor naših Nemcev, pa tudi onih, ki bivajo za črnožoltimi državnimi mejami. Dolgo se je mislilo, da stremijo za tem idealom samo takozvani Všenemci, toda skoro se je pokazalo, da združuje vse Nemce brez razlike strank in mišljenja en edini smoter — »vse nemško od Belta do Adrije«. Treznejše nemško časopisje je dosihod skrbno prikivalo končne cilje nemške politike pač z edinim namenom, da bi ne obudilo občne pozornosti in ne izzvalo občnega odpora. Sedaj pa je že tudi to časopisje vrglo krinko z obraza, kar menda znači, da je jabolko že toliko dozorelo, da se ni bati, da bi ne padlo v nemške roke. Pred kratkim so priobčile veleugledne novine »Kreuzzeitung« v Berlinu zanimiv članek, v katerem se daje natančen navod, kako bi se dal najuspešneje oživotvoriti nemški ideal, da bi se Nemčija razprostirala gori od Danske pa doli do adrijskega morja. Pisatelj pravi: Kolonizacijske pokrajine za 800.000 letnega ljudskega naraščaja Nemčiji ni treba iskati v tropičnih deželah, ampak v Avstro-Ogrski, na Balkanu in v južni Rusiji. Kje živi toliko ljudi skupaj kakor baš na Nemškem? 56 milijonov na ozemlju, ki meri samo 544.000 km²! Koliko neporabljene ljudske sile se nahaja na Saksonskem, Bavarskem, Virtemberškem in Badenskem! In nemška armada je v Evropi brez konkurence in bi z lahkoto podvrgla celo srednjo Evropo od Belta do Adrije Nemčiji. Toda ne deluje se zadostno. V Berlinu imajo velikanske sile na razpolago, a vendar tirajo čisto otroško zunanjo politiko! Na Avstrijskem vene 9 milijonov krepkih Nemcev. Naj vendar Nemčija zasede avstrijske sudetske dežele in pomeni 6 milijonov Čehov. Nemško vprašanje v srednji Evropi, to pereče vprašanje 20. stoletja, bi bilo na mah rešeno. Saksonsko bi dobilo severno Češko s Prago — 2 milijona Čehov, Bavarsko južno Češko — poldrugi milijon Čehov in Prusija Moravsko in Šlezijo — dva milijona Slovanov. In Avstrija, ko se bo iznebila šest milijonov Čehov, bo postala krepka nemška država ter bo z lahkoto prevzela važno »državno delo«, namreč popolno germanizacijo poldrugega milijona Slovencev in 330 tisoč Italijanov na Primorskem. Od te državne skupine bi se Galicija in Dalmacija prostovoljno izločile. Galicija bi pripadla Rusiji kot odškodnina, da bi dovolila usta-

novitev »Velika Nemčije od Belta do Adrije«. Dalmacija bi se naj priklopila Hrvatski ali Srbiji. — Tako se bode torej zanosovala velika nemška država, ki bo pogoltnila vse Slovence razen Rusov. Nadroben načrt je že narejen, treba ga bo samo še izvesti! To pa menda ne bo tako lahko, kakor si gospoda Nemci predočujejo! Slovani se ne bodo dali zlepa požreti nemškemu molohu! Še imajo dovolj življenske sile v sebi, da se lahko z vspehom upro vsem enakim nemškim poskusom.

Politične vesti.

— Državni proračun za leto 1904, ki bi se bil moral te dni izdelati, se je znova zakasnil, ker so narasli izdatki vsled zadnjih ujm.

— Ogrska kabinetna kriza se vsekakor reši še ta teden. Sestavo ministrstva prevzame najbrže pl. Szell, dasi se tega brani, a liberalna stranka ga odločno želi. Szellov program bi bil stari: Körber-Szellova nagodba in tiste vojaške koncesije, ki jih je dobil že Khuen-Hedervary.

— Hrvati in Ogrci. »Hrvatsko Pravo« poziva naj se skliče hrvaški sabor z ozirom na finančni in politični položaj, ki je v veliki nevarnosti vsled ogrske krize. Ogrska je s svojem vedenjem faktično pretrgala nagodbeno razmerje s Hrvaško. Zato pa Hrvaška naj ničesar več ne prispeva za Ogrsko.

— Ogrske Romune poziva njihov rojak Joan Slavicki, ki je pobegnil iz Ogrske ter ima v Romuniji vplivno upravno službo, naj v sedanji krizi stoji nepremično na strani krone pod črno-rumeno zastavo.

— Bivši srbski vojni minister polkovnik Solarević je imenovan za guvernerja prestolonaslednika Jurija, polkovnik Mašin pa za belgrajskega divizionarja. Vsem odstopivšim ministrom je podelil kralj visoke redove.

— Angleško ministrstvo se je sledeče preustrojilo: Chamberlain zakladničar, Littleton kolonijalni tajnik, Brodrick tajnik za Indijo, Murray tajnik za Škotsko, Stanley poštni minister, Forster vojni minister. Lord-predsednik tajnega sveta, vojvoda Devonshire je podal demisijo.

Mili narode Slovenski!

V vatri se zlato kuša. U vatri naše nedavne prošlosti upoznasmu zlato vaše ljubavi; u težkim i krvavim danima naše borbe bila je vaša odanost prema hrvatskom narodu kao blagi i spasonosni melem, koji nas je poticao na uztrajnost, oživljujući nam gotovo već klonule naftle. Tu vašu ljubav i pomoć, koju nam toli požrtvovno pružite, ne će izbrisati vrijeme iz našeg srca. Ona će nam svjedočiti, da imademmo iza Sntle istokrvne braće, koja trpe s naše nevolje, ali se i vesele s naše sreće. Velik vam narodni dug

dugujemo, a taj moramo da vam što prije vratimo.

Dosad nije bilo tomu agode; ne mogosmo pače ni da vam za sve to bratski zahvalimo. Iza krvavih savatova ne mogosmo dospjeti, da pripravljamo narodna veselja, ne mogosmo naći prilike, da se bratinski sastanemo i porazgovorimo.

Riedko nam sinu svetli časovi u našem javnom životu, puno borba i napora, pa baš za to moramo takove časove što izdašnije upotriebiti, da si narodnu vojsku i bojne redove što jače učvrstimo.

Jedan od tih svetlih časova u našem narodnom životu bit će dan 11. listopada o. g.

Taj dan otkriva se u Sestinama blizu Zagreba spomenik narodnom nam vodji i učitelju — neumrlom dru Anti Starčeviću.

Što je dr. Ante Starčević bio hrvatskomu narodu — to znade ne samo svaki Hrvat, već i svaki Slovenac.

On nas je naučio, što smo bili; pokazao nam je jasno, kakovi smo, i poučio, kako možemo biti sretniji nego li smo danas.

Kao svoj hrvatski narod ljubio je Ante Starčević i narod slovenski; poznajući ljubav i odanost bratskog nam slovenskog naroda, govorio nam je obojici, da smo jedno i da nam budućnost mora biti jedna.

Tako je ljubio narod slovenski, da ga je prozvaao častnim imenom »Plininski Hrvati«, da tako proglasi jedinstvo misli i težnja između oba naroda u sadašnjosti i budućnosti. 11. o. m. slaviti će cilji hrvatski narod uspomenu toga svojega velikoga sina, no njegovo veselje ne bi bilo podupno, kad ne bi uza se vidio milu braću Slovence.

Podpisani odbor poziva vas s toga, Slovenke i Slovenci, da ga počastite kod te slave; poziva vas, da uzveličate svetčani dan!

Toga dana moći ćete vidjeti, kako vas topla i iskreno ljubavi hrvatski narod; uvjerit ćete se, kako je duboka njegova zahvalnost za ono ljubav, koju svakom sgodom izkazaste hrvatskomu narodu.

Pohrlite dakle k nama, da počastimo uspomenu velikog Hrvata; pohrlite k nama, da se upoznamo, obodrimo i da se potaknemo na još neumorniji rad za slobodu obiju naroda.

Odhrvat ćemo se tada lakše zajedničkim dušmanima, pa će se izpuniti prije rieči hrvatskog pjesnika, što ih pjeva zajedničkoj nam domovini:

„U mraku ne će žaliti,
Već sunce će joj sjati;
Kad desnicu si dase
Slovenac i Hrvat!“

Do viđenja, dakle, braćo Slovenci, u Zagrebu dne 11. listopada o. g.!

Za svečanostni odbor:

Dr. Aleksa Horvat,
Dr. Ante Pavelić.

Gg. akademikom in abiturijentom!

Upoštevujoči dejanske razmere v življenju dunajskega dijaštva, smo si svobodomiselnih dijakov ustanovili novo akademsko društvo — društvo svobodomiselnih slovenskih akademikov »Sava« na Dunaju.

Porodila se je dunajska »Sava« v času, ko se je večina slovenskega dijaštva hote in nehotepodala na stezo, ki sicer po ovinkih, pa vendar dosledno pelja v narobe reakcionarnosti, vsaj pa

do gotovega, na Dunaju po večini dijaštva zastopane napihnjene, a neodločnega stališča. Pokopali bi bili svoj najdražji zaklad — svobodomiselno idejo — da se nismo dijakov, združeni v dunajski »Savi« oprijeli te moči v prepričanju, da nam bode ona pokazala pravo pot do samovzgoje, da nam da ona inicijativ in nakaže program, ki iz vsacega posameznika stori to, kar je največ more zahtevati naš slovenski narod od svojih sinov.

Iz svobodomiselne ideje črpamo mi pravo domovinsko ljubezen, ona nam je v vseh naših dejanjih zvezdovodnica.

Soditi po našem javnem življenju bode boj mej naprednim stremljenjem in reakcijo v dobi, ko doraste naša generacija, ljutejši in trši kot kdaj prej in ta doba bode zahtevala skrajne odločnosti in neupogljivosti pred zakramentalnim zaslepljenjem našega naroda. V mladosti se moramo ojačiti ter se vsestransko podkrepiti v prepričanju o naši dobri stvari, da v starosti ne podležemo nasprotstvu.

Na tem mestu razpravljati o važnosti naših ciljev bi bilo odveč, ker vabimo v svoj krog le one dijake, ki se je že zavedajo, ne pa onih, ki jih naj o tem pouči šele življenje. Mlada »Sava« stoji na odločno antireakcionarnem stališču in so njena vrata zaprta vsem omahljivim elementom.

Da se izognemo vsaki dvomnosti, omenjamo še, da dunajska »Sava« spoštuje mnenje vsacega člana o načinu nastopanja v »častnih aferah«.

Odbor je najel s novembrom primerno društveno stanovanje blizu univerze in bode »Savani« dobili tako v čitalnici svoje stalno zbiralšče. Kdor ima voljo na novo pristopiti v društvo kot član, naj se zgleda pri odbornikih v »Café Beethoven« I. Universitätsstrasse, da leti na I. obč. zboru predlagajo njih vsprejem.

Za odbor društva svobodomiselnih slov. akad. »Sava« na Dunaju

phil. Sajovic med. Hočevar
tajnikov namest. predsednik.

Obč. svet ljubljanski.

V Ljubljani, 6. okt. 1903.

Predsedoval je župan Ivan Hribar. Za overovatelja zapisnika imenuje občinska svetnika Senekoviča in Svetka.

Z dopisom deželne vlade se izreka občinskemu svetu cesarjeva zahvala za čestitko k rojstnemu dnevu.

Potem se je župan spominjal s toplimi besedami 70letnice Jana Lege in njegovega neprecenljivega delovanja za slovenski narod. Slovenci smo mu velike hvale dolžni, a da se vsaj nekoliko oddolžimo, je župan nasvetoval, naj se jubilanu podeli častno meščanstvo stolnega mesta Ljubljane z izpregledom, pristojbine. Sprejeto z vsestranskim in navdušenim odobravanjem.

Nadalje je župan predlagal, naj se ponesrečencem po zadnjih poplavih v Lipaljavasi in Ukvah v Kanalski dolini dovoli 500 K iz tekočih dohodkov. Sprejeto.

Gospa vdova Čik je izročila vsled oporoke svojega pokojnega moža 50 K za mestne reveže. Se vzame hvalažno naznanje.

Istotako je naznanil župan, da sta mu gospe Franja dr. Tavčarjeva in Supančičeva izročili hranilno knjižico z 240 K za mestni

ubožni zaklad, kot prebitek vstopnine pri razstavi ženskih ročnih del. Obč. svet je poveril županu, izreči požrvovalnima gospe in dotičnemu odboru sploh iskreno zahvalo.

Nadalje je župan prečital dopis deželne gospe šolskega sveta, ki je za vrnil sklep obč. sveta, naj bi se klasifikacija na javnih ljudskih šolah ohranila. V dopisu se navaja, da ni v nobeni avstrijski kronovini več take klasifikacije, odkar je v veljavi novi državni šolski zakon. Vrh tega je ljudska šola — obvezna šola.

Ravnateljstvo državne železnice v Beljaku je naznanilo, da je za sedaj nemogoče vpeljati na gorenski progi promet z avtomobili, pač bi pa kakolo vprašati železniško ministrstvo, kako bi dovolilo motorni promet na kamniški železnici.

Upravno sodišče je razsodilo na pritožbo Zeschkovih dedičev v neki razlastitveni zadevi v prilog pritožiteljem; ker pa se je mestna občina a pritožitelji med tem časom mirnim potom poravnala ter njih svet odkupila, odpade pravorek tega sodišča.

Istotako je upravno sodišče ugodilo pritožbi posestnika Ludwiga na Erjavčevi cesti proti magistratnemu naročilu, da mora pred svojo hišo napraviti tlak na lastne stroške. Upravno sodišče je izreklo, da ga ta dolžnost ne veže, ker je zgradil svojo hišo pred novim stavbnim redom iz leta 1896.

Zapisniki zadnjih treh sej v mesecu juliju so se prečitali in odobrili. Zakonskima Koutny, ki gradita novo hišo v kapucinskem predmestju, se dovoli bremen prosti odpis v regulacijske namene odstopljenega sveta. (Poročevalec občinski svetnik dr. Starč.)

Isti poročevalec je poročal o podelitvi ustanove 200 K za ženitno opravilo, ki jo je določil obč. svet povodom srebrne poroke Nj. Veličanstva. Oglasilo se je devet prosilk, ki so se poročile v predpisanem roku. Ustanova se je dovolila Frančiški Pavšek.

Isti poročevalec je nadalje poročal o opustitvi pešpoti ob Martinovi cesti za hišami in uravnavi hodnikov na levi strani te ceste do južne železnice. Posestniki bodo v ta namen odputili 77 m², za kar se jim odstopi svet sedanje ceste. Mestno občino bo veljala ta uravnava vendar še 7795 kron. Stavbni odsek nasvetuje, naj se vrše posvetovanja z regulacijskim odsekom ter prevzame mestna občina dve tretjini, dotični posestniki pa eno tretjino stroškov. Sprejeto.

Obč. svetnik Žužek je poročal o prošnji Frana Vrhovca v Bohoričevih ulicah o razdelitvi njegove parcele v dve stavbišči. Se dovoli s pogojem, da prosilec odstopi za uravnava ondotnih dveh ulic potrebni svet brezplačno mestni občini.

Isti poročevalec poroča o prizivu Marije Kramar na Dolenski cesti glede prezidave hleva pri njeni hiši. Prizivu se ugodi, a magistratu se naroči, da potrebne ukrene glede porabe skednja za hlev.

Obč. svetnik Šubic je poročal o prizivu »Kranjske stavbne družbe« proti odloku mestnega magistrata glede zgradbe A. Deghenghijeve kolarnice za Tönnesovo tovarno. Imenovana družba ima v bližini imenovane kolarnice gramozno jamo, pa se je pritožila proti dovoljeni zgradbi.

Dalje v prilogi.

Opatov praporščak.

Zgodovinska povest. — Spisal F. R. XVII.

Bila je noč, ko sta šla Andrej Rovani in njegov zvesti tovariš Matija Jazbec iz smreške grajščine doli proti Zatičini. Matija je bil Andreju pač povedal, kaj se je zgodilo, zamolčal pa mu je, da je zatiški opat, preoblečen za tatinskega lovca Polonico zasledoval in da je opatov oskrbnik Jernej Kos s svojimi hlapci odpeljal dekleta in njeno babico. Tako sta se namreč dogovorila z Rovanim očetom, da bi Andrej v prvi jezi ne storil kake nerodnosti in morda celo opata napadel, za kar bi bil prav gotovo obglavljen.

Noč je bila mehka in tiha, ko sta šla Andrej in Matija med travniki in polji doli proti Zatičini, kjer sta mislila najprej vprašati daljno sorodnico Poloničino, če ona kaj ve, kam da je Polonica izginila.

Med potjo je Matija na različne načine pripravljaj Andreja na to, da izve popolno resnico.

— Veš, Andrej, mu je rekel, meni se zdi, da je najbolje, če se človek sploh ne ženi. Sicer se mnogo govori, da je rodbinsko življenje najlepše, a meni to ni šlo nikdar v

glavo. Tudi višnji gorski pek misli tako. Oni dan mi je rekel, da naj lepše rodbinsko življenje ima udovec brez otrok.

— Za take šale nisem razpoložen, je čsorno odgovoril Andrej. Pusti me ž njimi v miru.

— Saj se ne šalim, je zatrjeval Matija. Bog ne daj, da bi se šalil. Zakaj bi se pa ne pomenila o zakonskem življenju, saj greva vendar Polonico iskat, ker jo hočeš ti vzeti.

— No, pa povej svoje mnenje, je nestrpno dejal Andrej in pospešil korake.

— Moje mnenje — hm — moje mnenje je, da stori najbolje tisti, ki se sploh ne ženi. Kaj je pa zakonski mož? Reva vseh rev. Mož hlače oblači — nosi jih pa žena. In to naj bo sreča?

Andrej ga niti poslušal ni in zato mu tudi ni odgovoril. Molče sta nekaj časa korakala drug poleg drugega.

— Ti, Andrej, je čez nekaj časa začel zopet Matija, ali se še spominjaš tiste pridige, ki jo je imel prijor Markvard o ljubezni.

— Ne, je bil kratki odgovor Andrejev.

— Pa je škoda, je menil Matija. Prav dobra pridiga je bila. Ali veš,

kako zdravilo je prijor priporočal zoper ljubezen.

— Ne, je dejal Andrej brez vsega zanimanja za Matijevo pripovedovanje.

— Ti bom pa jaz povedal, je nadaljeval Matija. Prijor je pravil, da je v starih časih živel neki grški modrijan, ki je učil, da so proti ljubezni tri zdravila: glad, čas pa štrik.

— Ali se naj obesim? je vprašal Andrej in se vzlic žalosti, ki ga je trla, nasmehnil.

— Kaj še! Poskusi s kakim drugim zdravilom. Lej, ko bi se ti tri dni postil in doma premišljeval, kaj je storiti, bi ti morda prišla kaka dobra misel, kako in kje bi dobil Polonico, če bi te že ljubezen sploh ne minila.

— Kaj ne, jaz naj doma ležim, med tem, ko je Polonica v največji nevarnosti.

— E, posebnega se ji ne more zgoditi.

— Ali to ni nič posebnega, če jo kdo zapelje.

— No, nekaj prav posebnega to ni. Saj se je že večkrat zgodilo. In eden mora vendar zažeti.

— Matija, je vzplamtel zdaj An-

drej, če mi še eno tako poveš — ne vem, kaj se ti zgodi.

Matija se je Andrejeve jeze le nekoliko ustrašil, kajti po kratkem molku je začel ubirati druge strune.

— Lej, Andrejče, ko bi ti bil pameten, ko bi se dalo s teboj govoriti, bi ti jaz nekaj svetoval.

— Kaj pa?

— Nekaj imenitnega!

— Torej povej!

— E, kaj bi pravil, ko nisi pameten. Kar drviš tja naprej in sam ne veš, kaj hočeš! Če bi mi obljubil, da boš pameten in se boš ravnal po mojih besedah —

Andrej se je vstavil, prijel Matijo za jopič in ga stresel na vso moč.

— Ti še nekaj več veš, nego si mi povedal, je zakričal v veliki razburjenosti na Matijo.

— Če me boš tako stresal, mi pade še duša iz života in potem ne bom prav nič vedel, je odgovoril Matija.

— Povej, kar veš!

— Jaz prav nič ne vem. A drugi vedo! Toda — če me ne izpustiš, ti sploh ničesar ne povem.

Andrej je Matijo izpustil in Matija se je lepo počasi vsedel na travo kraj pota.

— Tako si me stresel, da se moram malo odpočiti. Vsaj toliko, da duša spet najde svoj prostor.

— Matija, lepo te prosim, povej kje je Polonica, se je zdaj oglašil Andrej.

— Tega ne vem. Le to vem, kdo bi nama mogel povedati.

— Torej — usmili se me — govori —

— Ali boš pameten in boš storil tako, kakor bom jaz rekel?

— Da! Prisegam ti, da storim tako, kakor boš ti hotel.

— Potem pojdiva v Križno goro.

— Čemu? je vprašal Andrej strme.

— Ker ve Jernej Kos, kam je spravil Polonico.

— Jernej Kos — je ves iznenađen zaklical Andrej in spomnivši se uloge, ki jo je Jernej Kos že večkrat igral, dodal ves prestrašen: Pa saj to je — opatova desna roka — pa ne da bi opat —

— To morava izvedeti in zato pojdiva v Križno goro. Jernej Kos nama mora vse povedati, potem bova vedela pri čem da sva.

Rovan je privolil in odšla sta mimo Zatičine proti Križni gori, ne sluteč, da se je med tem na samostanski pristavi izvršila grozna žaloigra.

proti nemški pritožbi se je slisalo mrmljanje, zato je poročevalec le razložil vsebino. Priziv se je odklonil.

Isti poročevalec je poročal o prošnji »Delavskega stavbnega društva« za parcelacijo nekoga stavbišča ob Kolesiji. Parcelacija se je dovolila.

Isti poročevalec je še končno poročal o ponudbi Ljudevita Strieljaja za nakup njegove podrtje kolarnice. Odkup se je odklonil, ker bo mestna občina zgradila lastno kolarnico iz materiala Grajzarjeve hiše blizu prisilne delavnice. — Občinski svetnik dr. Staré je predlagal, naj se z zgradbo kolarnice takoj prične ter se dovoli v ta namen 1500 kron kredita iz tekočih računov. Sprejeto.

Podžupan dr. vitez Bleiweis je poročal o peticiji zadruga »Urfahra«, naj bi se uredil nedeljski počitek enakomerno za trgovine. Ker peticija ni naslovljena na pravo korporacijo, oziroma ker so pri nas drugačne trgovske razmere kot na Gorenjem Avstrijskem, se je prešlo preko peticije na dnevni red.

Isti poročevalec je nadalje poročal o neki zamotani pasji historiji posestnika A Bergleza. Njegov priziv proti predpisu pasje takse se je odklonil.

Obč. svetnik Dimnik je poročal v imenu šolskega odseka o uporabi raznih dotacij na ljubljanskih javnih in zasebnih ljudskih šolah. Vse uporabe so se odobrile.

O isti stvari glede I. mestne deške ljudske šole je poročal občinski svetnik Grošelj. Tudi ta uporaba dotacij se je odobrila.

O prošnji šolskega sluga J. Briceja na dekliški Srazrednici za nagrado za oskrbovanje kopeli je poročal občinski svetnik Kozak. Dovolila se mu je letna nagrada 50 kron.

Obč. svet. dr. Kerek je poročal o nekaterih popravah na mestni ljudski šoli na Barju. Za popravo oken in za nabavo novih klopi se je dovolilo 230 K za šotni drob za posipavanje greznice pa 15 K. Obenem pa je predlagal šolski odsek, naj se pozovejo šolska vodstva, da naznanijo svoje zahteve vsako leto najpозnejše do meseca maja. Sprejeto.

Isti poročevalec je poročal o raznih popravah, ki so potrebne za modelirski pouk na c. kr. veliki realki. Ker prispevata za ta pouk mestni svet in deželni odbor po 50 K, a zaradi pomanjkanja primernega prostora že 2 leti ni bilo tega pouka, se nasvetuje v ta namen preurediti neke kletne prostore. Ta prostor pa ni primeren, a bi adaptacija veljala 14.500 K, zato se je predlagalo, naj se prošnji ne ugodí. Sprejeto.

Isti poročevalec je še poročal o nakupu šolskih klopi na c. kr. veliki realki. Ker sta bila lansko leto dva paralelna razreda, je vodstvo naročilo 42 novih klopi. Se dovoli na občino pripadajoča polovica stroškov, a se istotako sklene opozoriti šolsko vodstvo, naj svoje zahteve pravočasno naznani, lastnoročno pa naj ničesar ne naroča.

Nakup 10 brošur »Der Lehrer als Arzt« po 1 K za mestne šole se dovoli. (Poročevalec občinski svetnik Grošelj.)

Pomožni vrtnarici Karolini Zehrerjevi se je dovolila remuneracija tudi v počitnicah. (Poročevalec občinski svetnik dr. Kerek.)

Mariji Rakovčevi, učenki strokovne šole na Dunaju, se je dovolila izjemoma ustanova še za eno šolsko leto. Obenem se je priporočalo mestnemu svetu, naj ima v bodoče ustanove v evidenci ter jih razpiše in odda pravočasno. Sprejeto. (Poročevalec občinski svetnik Šubic.)

Občinski svetnik Senekovič je poročal v imenu kuratorija cesarja Franca Jožefa I. mestne višje dekliške šole glede dovolitve kredita za otvoritev privatnega pedagoškega tečaja za absolutke te šole. Ta tečaj bi se naj otvoril, ako se oglasi vsaj 8 učenk, ki plačajo po 10 K mesečne ukovine. Poučujejo naj učitelji tega zavoda najzadnejše predmete po 15 ur na teden. Večje stroške, največ 800 K, pokrije naj mestni svet. Sprejeto.

Podžupan dr. vitez Bleiweis je poročal o dopisu glede pogojev za dovoljenje uvoza prašičev iz okuženih krajev Ogrske in Hrvaške. Ministrstvo je določeno prošnjo ugodno rešilo ter se je z dopisom deželne vlade naznanilo, da se uvoz od slučajev do slučajev dovoli pod pogojem, da se 1.) nabavi transportni voz za prevažanje prašičev naravnost iz kolodvora v klavnico, 2.) da se poskrbi za posebni kontumacijski hlev pri klavnici, 3.) za primerno desinfekcijo in 4.) za posebno tehtnico le za take prašiče, ki ne zapuste več klavnice. Klavninski odsek vsled tega naroča magistratu: Kupiti potrebni voz za 1000—1200 K, določiti pristojbine za prevoz z istim ter vse potrebno čimprej izvršiti. Občinski svetnik Predovič je predlagal, naj se ta-

koj vsaj dva voza naročita, a pristojbina se naj določi 20 h, naj ga rabi potem »Bauer« ali »Schauer«. V vozu naj bo prostora vsaj za 40 prašičev.

Občinski svetnik Kozak je predlagal, naj se da voz doma naročiti, a preskrbe se naj primerni načrti zanj. Odsekovi predlogi so bili sprejeti.

Ostale točke so se rešile v tajni seji, v kateri je bil imenovan prov. deželni inženjer Matko Prelovšek za mestnega inženjerja.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 7. oktobra.

Osebnosti. Poštni oskrbnik Davorin Bločvar v Gradcu je imenovan počtnim nadoskrbnikom. — Občinski svet ljubljanski je imenoval v večerajšji tajni seji provizoričnega deželnega inženjerja g. Matka Prelovškega za mestnega inženjerja.

Deželni zbor kranjski ima dne 9. t. m. ob 10. uri dopoldne svojo 4. sejo. Dnevni red je isti, kakor za prvo sejo, ker vsled klerikalne obstrukcije še ni rešena ena točka!

Že izboljšujejo! Dekan Arko je vložil nujni predlog, da naj država izboljša plače idrijskemu učitelstvu. Čudni taki ljudje! Kranjskemu učitelstvu bi lahko deželni zbor zboljšal plače, a klerikalci rajše obstruirajo, četudi s tem — po besedah Šusteršiča — »bednemu učitelstvu« zavirajo vsaj neko malo olajšanje v obupnem položaju. Za tako neumne pač še nimamo klerikalnih poslancev, da bi o njih mislili, da ne vedo, da je tak nujni predlog plosk v vodo, ker poljedelsko ministrstvo se ne bode ustrašilo Arkotovega nujnega predloga, ki v deželni zbornici pač nima prav nobenega pomena. Na idrijski rudniški šoli je 16 učiteljskih oseb in ta peščica se tako smili klerikalnim poslancem; po deželi pa strada 600 učiteljev, a do teh nimajo klerikalci nobenega usmiljenja. O to farizejstvo! Deželni zbor naj le kranjskemu učitelstvu izboljša plače, in gotovo se bode izpolnila Arkotova želja, da bode tudi polj. ministrstvo zboljšalo plače idrijskih učiteljev.

Neplačan učitelj. C. kr. rudniško ravnateljstvo v Idriji se vedno izgovarja, če se obsojajo nečuvane razmere na idrijski ljudski šoli, da razmer ne more zboljšati, ker ne more dobiti potrebnih učnih moči. Resnica, da se za idrijsko šolo ne more dobiti učiteljev, a to vsled tega, ker erar z našim učitelstvom tako mačevsko postopa. S letošnjim šolskim letom se je nastavilo na šoli maturanta c. kr. učiteljišča v Ljubljani g. N. O., a plače se mu ni nakazalo, češ, da ga mora preje c. kr. okrajni šolski nadzornik nadzorovati, kar se morda zgodi v treh mesecih. Potem se ni čuditi, da noče nihče prositi za učiteljsko mesto na tukajšnji šoli. Tudi imenovani gospod bi si gotovo premislil vsprejeti službo, da nima starišev v Idriji. Pri šoli se štediti na vse možne načine, a za dostikrat prav nepotrebne stvari se izdajajo lepe svote. Izmed mnogih slučajev navedemo le enega. Pred nedolгим časom se je rudniški godbi napravila nova uniforma, kmalu nato pa se je eraru poljubilo razpustiti godbo in sedaj trohne lične uniforme v vlažnih omarah. Lepe tanieme dobijo vsako leto rudniški uradniki in pazniki, a učitelstvo niti v najnujnejših slučajih potrebne podpore. Kadar se bo še erar izgovarjal, da za svojo šolo ne dobi učnih moči, pa povemo še marsikaj.

Učiteljske vesti. Absolvirana učiteljska kandidatinja gđ. Evlalija Tavčarjeva je provizorično nameščena na 5. razredni ljudski šoli v Krškem.

Repertoar slovenskega gledališča. V petek, 9. t. m. se ponovi prvič nova opera »Otello«, ki je dosegla pri premijeri najlepši uspeh. — V nedeljo, dne 11. t. m. sta dve predstavi: popoldne ob pol 3. uri se igra prvič v sezoni ljubljanskega gledališča »Pepelka« (v naslovni ulogi nastopi gđ. Kreisova),

zvečer pa se igra prvič burleska s petjem in plesom O. Pastra »Lepa Lidca«.

Slovensko gledališče.

Slušali smo zopet Verdija in sliški tok njegovih melodij in razkošnih ritmov nam je prevzel uho, napolnil srce in ogrel dušo. Verdi je dolgo dominiral v našem opernem repertoarju. Slušali smo že vsa večja njegova dela, izvzemši »Otello« in »Falstaff«, ki sta ploda zadnje periode Verdijevega umetniškega stvarjenja, one periode, ki pomeni Verdijevo približanje Wagnerjevim idejam — in zato je vse občinstvo z veseljem pozdravilo naznanilo, da pride tudi »Otello« na naš oder. V njem je Verdi ustvaril muzikalno dramo grandioznega značaja, ki kaže, kako si jaino je s svojo invencijo zmagal najtežje naloge, skladbo, v kateri glasba ne služi samo za okrasek in sijaj, ne samo za spremljevanje, nego se z njim slika in pojasnjuje dejanje. Verdi se je v tem oziru podvrget Wagnerjevemu zakonom o muzikalni drami, vžlic temu pa si ohranil vso svojo individualnost svežo in nedotaknjeno. Verdijev je duh, ki preveva to opero, Verdijevi so temi in ritmi, Verdijeva je plemenita melodika in nežna poezija, s katero je napojen »Otello«, Verdijev je zanos, ki se stopnjuje do najmogočnejših glasbenih izrazov. Blagostasje in kolorit sta bila prvo, na kar je Verdi tudi v »Otelu« pazil, tako v arijah, kakor v recitativih in v ensemblih — od tod ta harmonični, ta neodoljivo močno utis, ki ga napravi »Otello«. Shakespeare je našel za svoje ne smrtno delo sorodnega, velikega pesnika vrednega glasbenega ilustratorja. »Otello« se po pravici imenuje pravo remek-delo in se pristojeva najznamenitejšim umotvorom človeške kulture v 19. veku. — Sinočna premijera »Otella« pomeni za našo opero pravi triumf. »Otello« je bil uprizorjen z vsem bleskom, ki ga zmoremo pri naših razmerah, pevski material, s katerim opera letos razpolaga, je odlični Verdijevo vedramatično delo je imelo dostojne interprete. Predstava je bila vseskoz enotna in skrbno pripravljena, zato pa je bil tudi uspeh tako velik in tako resničen. Pri tej premijeri so se nam predstavile nove moči in sodeč po prvem nastopu moramo reči, da so bile prve moči izbrane s srečno roko. Primadona gđ. Skalova je umetnica, ki virtuozno vlada pevsko tehniko, kar kaže njeno precizno fraziranje in jasno vokaliziranje. Njen glas je lep in topel in je čar neskončne ljubezni kakor bolestne vzklike trpečega srca izražal s posebno milino. Igrala je gospod. Skalova svojo partijo brez vse pretirane teatralnosti v mejah najstrožje umerjenosti — naravno in nepri-siljeno, kakor je treba igrati plemenito Desdemono. Tenor g. Orzelski je slovenskemu občinstvu ljub znanec. V času, kar ga nismo slišali, ni njegov mladostno čvrsti, polni in zveneči glas ničesar izgubil na svojem blesku, pač pa pridobil na zakroženosti. G. Orzelski se je v tem času znatno izboljšal in si je pridobil tudi večjo igralsko rutino, a njegov živi temperament mu je pomagal, da je velikansko vlogo Otella zmogovito obvladal in izpeljal. Gospodu Angeli ju se pozna, da si je pridobil bogate gledališke izkušnje. Na čim pevanja in igranja kaže, da je g. Angeli izšel iz dobre italijanske šole. G. Angeli je distingviran pevec in igravec, ki razpolaga s sonornim, prijetno zabarvanim glasom. Efektno moduliranje kaže njegovo pevsko izvežbanost. »Otello« je sionel na gđ. Skalovi in gg. Orzelskem in Angeliju in tem trem gre tudi zasluga na vspehu sinočne premijere. Lahko rečemo, da so si vsi trije pridobili s prvim nastopom simpatije občinstva. Prav dobro so jih podpirali gđ. Glivarčeva, g. Lang, ki je imel jako nehvaležno vlogo, tako da se o njem še ne more izreči nikaka sodba, gg. Patočka, Lier, Kranjec in Pavšek. Ensembli so funkcionirali brezhibno. Tudi kor se je v obče jako dobro držal in pomagal do veljave markantnim, glasbeno lepim zborom. V obče se mora reči, da je bila opera vestno nastudirana in natančno pripravljena ter izvedena. Vztrajnosti in talentu dirigenta g. Beniška bodi za to izrečeno vse priznanje. Sicer so se tu in tam zapazili kakšni nedostatki, a bili so tako subtilni, da jih je sicer rigorozno občinstvo prav rado spregledalo. Insceniral je opero g. Lier in sicer z razumom in ukusom. Da doživi »Otello« lepo vrsto repriz, o tem ni dvoma.

Odbor »Narodne čitalnice« v Ljubljani namerava še tekem tega meseca uvesti v mali društveni dvorani redne plesne vaje in omogočiti tako tudi mlajšim gospiem hčerkam p. i. društvenih članov obisk čitalniških zabav. Ker se pa te vaje prirede le tedaj, ako se

oglasi zadostno število obiskovalcev, blagovolijo naj se one velemenjene rodbine društvenih članov, ki se nameravajo udeleževati teh vaj, oglašiti ali ustno pri društvem ku stosu g. Šušarku (Selenburgove ulice št. 1) ali pa pismeno naravnost na odbor »Narodne čitalnice«, to pa prosimo tekom enega tedna, da bode mogoče ukreniti pravočasno vse potrebno.

Društvo davčnih uradnikov kranjskih ima letošnje zborovanje v nedeljo dne 11. t. m. ob 10. uri dopoldan v Ljubljani Rimska cesta št. 24 v Zajčevih restavracijskih prostorih, poprej »pri Jagru«. Na predvečer bo sestanek pri »Lloyd«.

Plesna šola pevskega društva »Ljubljana« se otvori v nedeljo dne 11. t. m. v društveni dvorani na Turjaškem trgu št. 1. (Puntigamska pivnica). Začetek ob 2. uri popoldan. Razun že zadnjih objavljenih plesov, poučevalo se bo tudi hrvatsko »Kolo«. Kdor se hoče udeležiti plesnih vaj, naj nemudoma naznani natančno naslovno društvu, da se mu dopsilje vabilo.

Skušnje učne usposobljenosti za ljudske in meščanske šole v Ljubljani so razpisane na dan 3. listopada t. l. dopol ob 8. uri. Določne, s potrebnimi prilogami opremljene prošnje se morajo vložiti najkasneje do 23. t. m. potom šolskega vodstva pri dotičnem okrajnem šolskem svetu. Kandidatje in kandidatnje, ki so o pravem času vložili svoje prošnje, naj se gori navedenega dne zgledajo pri šolski komisiji v učiteljski. Posebni pozivi v to se ne bodo razpošiljali!

Celjski razbojnik obsojeni. Vršila se je obravnava v znani zadevi, ko so celjski razbojnik napadli iz Smartna v Rožni dolini se vračajoče Slovence, pri čemer je bila gospa Marija Tovornikova težko poškodovana. Storila tega zločina sta bila neki Maks Dobovičnik iz Celja in vojak 87. polka neki Kriker, kateremu je g. Tovornik odzval ob isti priliki bajonet. Dobovičnik je stal dve dni pred celjskim sodiščem in je bil obsojen na 14 dni zapora, poostrenga z dvema postoma, ker je gospo Tovornikovo udaril s kolom po ustih, kar je bilo spoznano za lahko telesno poškodbo. Kriker, ki je prizadel omenjeni gospe težko rano na glavi, bo sojen pred vojaškim sodiščem. Tako je končno vendarle dobilo lopovstvo celjske nemčurske zalege svojo zasluženo kazen.

Glas iz občinstva. Píše se nam: Po novem zimskem voznem redu začne električna železnica voziti šele ob 6. uri zjutraj, med tem ko je doslej začela voziti ob pol 6. uri. V zimskem času reflektira občinstvo na električno železnico še v veliko večji meri kakor poleti, a po novem voznem redu se ne more nihče poslužiti električne železnice, kdor hoče pravočasno priti na brzovlak ali mešani vlak. To je jako občuten nedostatek in je železi, da pač električna železnica zopet ob zol 6. uri zjutraj voziti.

Izpred sodišča. Kazenske obravnave pri tukajšnjem dež. sodišču. 1. Pavek Kodrin iz Mračnega sela, delavec pri predoru na Hrušici je 26. vel. srpana proti orožniški patruli ki je aretovala 5 razgrajčev upil, če bo on nekoga orožnika, katerega on misli, v roke dobil, bo še danes kri tekla. Zagnal je tudi pri isti priliki kos razbite steklenice med orožnike in bi bil kmalu stražmeštra Šukleta v glavo zadel. Kodrin je bil zaradi poskušene hudodelstva težke telesne poškodbe obsojen na 6 mesecev težke ječe. 2) Lorenc Pristave posestnik kamnoloma v Laških rovtah je meseca vel. travna t. l. dinamične patrone hranil na polici nad omaro za led in v omari, katerega stoji v gostilniški sobi v baraki. Lahko bi se bila velika nesreča prigodila, ker je tik tanke stene, kjer stoji zadevna omara postavljeno ognjišče. Zaradi te nevarnosti je bil Pristave obsojen na 3 dni zapora in na 50 K denarne globe. 3) France Keržič posestnika sin v Vodičah je dne 13. vel. srpana t. l. z vilami pastirja Andreja Pogačarja v stegno sunil, baje zato, ker je bil jezen, ker mu je ta otep slame na glavo spustil; obsojen je bil na en mesec zapora. 4) Laški delavec Karol Volpe kamnosek v kamnolomu »Kamnitič« pri Škofjiloki, je njemu zaupani denar, s katerim bi imel za delavce plačati in sicer: mesarju Janezu Hafnerju 95 K 26 v., peku Lorenca Sušniku 113 K 40 v. in za specerijsko blago Janezu Koširju 132 K 56 v., poveril in z njim pobegnil. Sodišče ga je na 5 tednov ječe obsodilo. 5) France Premk dinar iz Smartna pod Šmarno goro je 12. vel. srpana v Hrašah vzel Janezu Ranošu več moške obleke v skupni vrednosti 37 K 20 v., dalje je poveril svojemu prejšnjemu gospodarju Francetu Stetelinu pri katerem je za hlapeca služil 1 K. Premk je bil že večkrat radi tatvine in družih prestop-

kov kaznovan, bil je tudi vsled razsodila c. kr. glavarstva pod policijskim nadzorstvom, za katerega se je pa obdolženec le malo zmenil; obsojen je bil na 8 mesecev težke ječe, po prestani kazni bo pa zopet prišel pod policijsko nadzorstvo. 6) Tone Gerbič dinar na Vrhniki je zvečer 20. rožnika strojarskega pomočnika Stanislava Kermavnerja z nekim lesom po zobeh vdaril in težko poškodoval, 28. rožnika popoldne je pa v neki gostilni na Vrhniki Matevca Kristofa večkrat vrgel ob tla, ga po glavi tepel in z obuto nogo v život suval. Obsojen je bil na 7 mesecev ječe.

Mednarodna panorama.

Ta teden potujemo po slikoviti Afriki. Sedaj imamo priliko, si prav živo predočiti življenje Arabcev v mestu in na deželi. Tu jih vidimo, kako mirno jezdijo na svojih osliščih k vodnjaku, tam jim zopet sedi cela tolpa na grobeh sorodnikov in znancev z globoko sklonjenimi glavami in prekrižanimi nogami. Ves drug je pa pogled na arabska mesta. Poleg revne kočice z revno, skrajno primitivno opravo, vidiš palačo arabskega bogatina s krasnimi dvoranami. Tu imaš tudi priliko ogledati si arabski semeni. Cele vrste težko obtovorjenih velblodov leže ali stoje tam kje ob strani, po tesnih arabskih ulicah se vrsti šotor za šotorom, vmes pa ti korakajo resni Arabci vseh stanov. Tu pa tam vidiš tudi kakega lenuha, ki leno sloni ob kakem voglu. Tudi mesta Fes, Oran, Tanger s kolosalnimi utrdbami zaslužijo, da si jih vsakdo pazno ogleda. — Posebno zanimiv je pa pogled na mesto Gibraltar, ki leži ob strmem bregu in nad katerim čuva kakor sokol močna utrdba, zavarovana z oklopi in nebrojem topov. Sprejaj vidiš sinje morje, polno malih in velikih ladij. Kot nekaj posebnega pa se nam nudi pogled na morje po nevihti.

Nezgoda na državni železnici. Večeraj popoldne je na državni železnici med Lescami in Radovljico skočil vagon tovornega vlaka s tira. Nesreča se ni nobena pripetila. Osební vlak, ki prihaja v Ljubljano ob pol 4. uri, je imel vsled tega skoraj poldrugo uro zamude.

Konj ušel je večeraj zvečer na dolenskem kolodvoru hlapec Jožefu Muhu, stanujočemu na Tržaški cesti št. 5 in je dirjal skozi mesto na Tržaško cesto v Trpinčev hlev. Nesreča se ni nobena pripetila.

Žepna tatvina. Dne 5. t. m. ob 6. uri zvečer je na stavbišču novega vojaškega strelišča ob Dolenski cesti neki uzmovič izmaknil krojaču Ivanu Zajcu, stanujočemu v Sv. Florijana ulicah št. 18, ki je stal med množico, ki je gledala, kako so izkopavali podstega delavca Ferdinanda Jannia, nikelnasto uro in srebrno verižico, na kateri je bil kot obesek Marije Terezije tolar.

Neusmiljena služkinja. Albina Maček, služkinja pri Francu Vebru, ključarju na Trnovskem pristanu št. 4, je večeraj dopoldne 17 mesecev starega Vebrovega sina s palčico po životu in nogah tako pretepla, da je imel vse polno krvnih podplutov.

Za kruhom. Predvečerajšnjim se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 167 oseb, in sicer 123 Hrvatov in 41 Kranjcev. — Večeraj se je odpeljalo v Ameriko 76 izselencev s Hrvaškega in 41 s Kranjskega. — Na Gorenjsko se je odpeljalo k zgradbi železnice 46 Ogrov in v premogovnike na Nemško pa 11 Hrvatov.

Izseljevanje v Ameriko. Od 1. januarja t. l. do danes odpeljalo se je iz ljubljanskega južnega kolodvora 13484 Hrvatov in 5121 Slovencev.

Iz Amerike je prišlo večeraj zjutraj v Ljubljano 35 oseb.

Izgulbene in najdene reči. Posestnica O. Gostiša iz Logatca je izgubila večeraj med vožnjo na brzovlaku iz Logatca do Ljubljane zlat prstan s smaragd in z diamanti, vreden 200 K. — Delavka v tobacični tovarni Marija Sajovič, stanujoča na Opekarski cesti št. 9, je izgubila dne 4. t. m. na plesni veselici v Vodiškovi gostilni na Resljevi cesti št. 22 srebrno zapestnico z obeskomo — Loteristovka Marija Meglič v Prešernovih ulicah št. 52, je našla 4. t. m. pred glavno pošto zlato zapestnico. — Šolski učenec Viktor Podkrajnik, stanujoč na Radeškega cesti št. 1, je našel večeraj v Ljubljani pri frančiškanskem mostu dvanajst vetrihov.

Damsko uro je našla pretečeno nedeljo blizu južnega kolodvora učenka Vera Mulaček. Kdor je uro zgubil, naj se oglasi na Sv. Petra cesti št. 83.

Rokoborba. V zanimivi rokoborbi, katere se je v nedeljo vršila v gostilni »Pri dobri kapljici« na Sv. Jakoba trgu med g. F. Petričem, nožarjem, in rokoborcem Stefanom Strenjem, je zmagal g. Petrič v 4 minutni dobi.

Društvena godba priredi jutri 8. oktobra, v restavraciji »pri Vosporniku« (Katoliški dom) društveni koncert. Začetek ob 8 uri zvečer. Člani so vstopnine prosti, ne člani plačajo 40 v.

Hrvatske novice. 25 letnico svojega umetniškega delovanja bo slavil letos bivši član deželne gledališča v Zagrebu, obojni pevec Ernst Cammarota. Pevsko društvo »Kolo«, čegar član je jubilar, bo priredilo ob tej priliki velik koncert. — Angleška križarka »Vulcan«, kap. »W. Bright« se je vsi drala v roškem pristanišču. — V Krapinskih Toplicah je bilo do sedaj 2686 strank z 4737 osebami. Od teh je bilo 4709 domačinov iz Hrvatske, Slavonije in Štajerske ter 28 iz Bosne, Nemčije, Italij., Rumunsk., Srbije in Severne Amerike. — Samomor. Predvčeršnjim so našli na polju pri Zagrebu truplo nekega 20letnega mladeniča v mlaki krvi. V pismu, ki so ga našli pri njem, pravi, da se zove Rudolf Bauer, da je rojen v Budimpešti in da se je ustrelil vsled tega, ker je poveril v Stolnem Belemgradu 1160 kron. — Direktno parobrodno zvezo med Reko in New-Yorkom bo osnovalo angleško društvo »Cunard Line«. V ta namen bo dala družba dva največja in najlepša parobroda, »Aurora« in »Karpatic«. Vsak parobrod ima prostora za 1900 potnikov. Prvi odhod z Reke bo 14. listopada 1903. — Odlikovanje Hrvatov. Ob priliki mednarodnega kongresa vlasuljarjev in brivcev na Dunaju so bili odlikovani Hrvatje Franjo Novak, iz Varaždina z zlato kolajno in častnim priznanjem, Franjo Turčić in Josip Vugrin s srebrno kolajno, Milan Felšman pa s priznanjem. — Slova pravšašev in narodnjakov v Spljetu. Pravaško društvo »Kolo« in narodnjaška »Narodna čitalnica« v Spljetu sta se združila pod imenom »Hrvatska čitalnica«. — Spomenik Ante Starčevića postavljajo že nekaj dni in bo danes dogotovljen. — Več odličnih mostarskih muslimanov se je pritožilo pri okrožni oblasti proti »Novim Srpskim novostim«, češ, da grdo in nesramno pišejo o mohamedancih. Zahtevali so, naj se omenjenemu časopisu vzame poštni debit za Bosno in Hercegovino.

Ameriške novice. Ponesrečeni mornarji. S parnikom »Vidana« dospelo je v new-yorško luko šest mornarjev angleškega parnika »Mexican«, kateri se je vsled hudega viharja potopil. Mornarji so plavali na ladjinih ostankih, dokler jih niso rešili. Kapitana in 22 mornarjev še pogrešajo. — Nesreča. V klavnici Swift Packing Co. v East St. Louisu so trije uložbenici padli v veliko posodo vrele vode, kjer so se skuhal. — Trojnik umor. Na farmi pri Judsonu, Kans., je nekdo umoril staro gospo Painerjevo, njeno hčer in 13letno vnukinjo. — Bigamista Perryja so zaprli v Bostonu, Mass. Obstal je, da je poligamist, a da se ne more spominjati s kolikimi ženami se je že poročil. — Največji parnik. V ladjedelnici v Shooters Islandu so izpustili v morje največji trgovski parnik, kar jih je bilo dosedaj zgrajenih v new-yorški luki. Parnik bo lahko vozil do 1.500.000 galon petroleja. — Ekspresni vlak so napadli roparji 5 milj severno od St. Josepha, Mo. in pobrali ves denar iz blagajne. — Ustrelil je Poljak Pavel Misik zavirača O'Briena, misleč da mu boče vzeti 36 centov. — Zavrtni umor. V Adirondakih je nepoznani morilec zavratno umoril new-yorškega milijonarja Dextera. — Čudež. Zidar Lotar John Kaiser je padel iz osmega nadstropja v klet, ne da bi se kaj poškodoval. Ko so njegovi tovariši prihitali v klet, si je ravno ogledoval prst, ki si ga je pri padcu nekoliko opraskal. — 100.000 dolarjev je poveril Oliver Sherwood Southport nacionalni banki.

Najnovejša novice. — Rodbinska drama. Na Dunaju je v prepiru 42letni srebrar Adalb. Kostler ustrelil svojo 40letno ženo, nato pa še sebe. — 8letna morilka. V Czanytelevu pri Arađu je 8letna deklica zadavila 3letnega dečka ter ga zagrebla. — Name-ravan napad na predsednika Roosevelta. V predsednikovo palačo v New Yorku je prišel neki Elliot ter zahteval s predsednikom govoriti. Ker se je zdel služabnikom sumljiv, so poklicali stražar. Pri njem so našli nabit revolver, velik nož in škarje. Preiskovali ga bodo, ali ni blazen. — Zginil je založnik in tiskar lista »Bote aus dem Egertal« Gustav Schwab, ki je veljal za bogatega moža. Izkazalo se je, da je napravil ogromno dolgog. — Falbov vremenski kalendar za dobo januar-juni 1904

izide koncem t. m. — Vlak je skočil s tira nasibirski železnici pri postaji Sima. Trije uradniki so ubiti, pet potnikov pa ranjenih. — Z dvornoknjižnico pok. srbskemu kralju Aleksandru je poslal dunajski dvorni knjigar Gerold knjig za 36.000 frankov, a sedaj ne ve, kje naj dolga tirja. — Za Bure se je nabralo po Evropi 130.000 f. štr. Botha in Delarey pa sta prejela še posebej v isti namen 15.000 f. sterlingov.

Papež Pij X. je za svojo vaticansko okolico pravi revolucionar. Pri vsaki priliki kaže svoj trdni značaj in železno voljo. Dan na dan uvaja kaj novega in stare uredbe iz časa Leona XIII. se morajo umikati. Vsa pisma hoče sam prebiti. Tudi časopisov si ne pusti določati, temu čita, kar mu ravno ugaja. Papežu Levu so brali iz pism le tisto, kar se je vaticanski oligarhiji zdelo ugodno, tudi časopise so mu izbirali. Imenik tistih, ki žele avdienco, si vsak dan pregleda ter mu morajo obrazložiti želje posameznika. Najbolj pa je preplašil vaticanske »ev-nuhe« s svojo odločno izjavo, da bo deloma prebival v Vatikanu, deloma pa v Lateranu, a na spomlad gre na letovišče v papeški gradič »Gandolfo«.

Jan Kubelik pojde te dni na tournéjo, ki bo obsegala 110 koncertov. Obiskal bo Angleško, Francosko, Nizozemsko, Belgijo, Nemčijo, Rusijo, Rumunijo, Avstro-Ogrsko in Italijo. Vsa znamenitejša finarmonična društva v Evropi, med temi dunajsko, londonsko, pariško, berlinsko, budapeštansko; dalje moskovska in peterburška c. s. družba so Kubelika povabila naj sodeluje na njih koncertih. Umetnik pa je moral vsled pomanjkanja časa odbiti skoro vse te ponudbe. Znani ameriški impresario Mr. Frohman je pa ponudil Kubeliku za 100 koncertov 300.000 dolarjev in prosto vožnjo za štiri osebe.

Žrtva svoje nagle jeze. V bosanskih športnih krogih dobro znani okrajni pristav Gjulaga Bagdadi, ki se je udeležil vsake konjske dirke ter dobil prve nagrade za svojih pet konj, je bil zelo nagle jeze ter je to svojo jezo dal prečesto okusiti svoji služinčadi. Za kočijaža je imel dva brata kristijana. Ko se je nedavno nad enim teh razkačil ter ga začel končno suvati in pretepati, prišlo mu je od zadej drugi brat ter udaril pristava z ročico s tako silo po tilniku, da so mu iz kočile oči ter se je na mestu mrtev zgrudil.

Najmanjša armada na svetu. Armada male republike San Marino (na Laškem) ima v mirnem času samo 40 častnikov in vojakov. v vojnem času pa to število pomnoži lahko na 950 mož.

Visoka odlika. Na letošnji »Splošni nemški razstavi za obrtnost, industrijo in kmetijstvo« v Ustju so dosegli nov, odličan uspeh »Singerjevi« šivalni stroji, odlikovani, kakor znano, že na veliki pariški svetovni razstavi z darilom: »Grand Prix«. »Singer Cie. deln. družba za šivalne stroje« je bila namreč edina izložiteljica, ki je odnesla dvojice prvih daril, namreč častno diplomu k zlati svetinji za šivalne stroje in diplomu k zlati svetinji za umetno vezenje. Te odlike so nov dokaz za svetovnoznano dobroto »originalnih« Singerjevih šivalnih strojev, kakor tudi za njih delovanje na polju modernega umetnega vezenja. (1380)

Telefonska in brzajavna poročila.

Dunaj 7. oktobra. Cesar je danes ob 11. uri dopoldne sprejel Kolomana Szella v posebni avdienci, ki je trajala dve uri. Szell je sam povedal, da je cesar od njega zahteval samo to, naj mu pove svoje mnenje o ogrskem položaju, kateri želji je Szell ustregel. Szell se pelje danes v Pešto, poklican pa bo najbrže zopet k cesarju.

Dunaj 7. oktobra. Lueger je imel včeraj v Pratu velik govor proti Madjarom. Zabavljal je posebno na Čehe, češ, ko bi citrusovski narodi bili edini, bi se dalo ogrski problem hitro rešiti, ali Čehi, da si hočejo na madjarskem ognju skuhati posebno juho.

Budimpešta 7. oktobra. Velikanski in krvavi izgredi v Szegedinu so sinoči trajali do pozne noči. Bila je to prava revolucija in še danes se neprestano ponavljajo konflikti. Izgredi v Szegedinu so obudili po vseh večjih

madjarskih krajih tisto nevarno vznemirjenje, ki naznanja, da se znajo taki dogodki primeriti tudi drugod. Pa tudi nevolja med vojaštvom narašča rapidno. V Baji so pod zastavami pridržani tretjeletniki hrupno demonstriali, naj se jih odslovi. Ves polk je sedaj zaprt. Civilistom je skoro povsod prepovedano, hoditi v vojašnice, ker so v raznih krajih vtihotapljali revolucionarne pozive.

Budimpešta 7. oktobra. Včeraj zvečer se je raznesla po Szegedinu vest, da je vsled dogodivših se izgrediv poklican tjakaj pešpolk štev. 61. Vsled tega je mnogoštevilna množica krenila na kolodvor ter spetoma raznim oficirjem razbila okna. Vsled tega je bilo poklicano domobranstvo. Čim je bil zapovedujoči častnik zadet s kamnom, je ukazal streljati. Pravi se, da ni bil nihče zadet. »Magyar Hir-lap« pa poroča, da so neki rumunski infanteristi streljali, ne da jim je bilo to ukazano; trgovcu Fodorju, da je neki častnik odsekal glavo, in da je več oseb smrtno ranjenih.

Ceneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogo desetletij dobro znane, pristnega »Mollvege Seidnitz-praska«, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težkoče prebavljanja. Originalna škatljica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja ta prašek vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. I (10-14)

Le Griffon
najboljši cigaretni papir.
31 Dobiva se povsod. 705

Proti prahajem, juskinam in izpadanju las deluje najboljša priznana Tanno-chinin tinktura za lase

katera okrepeuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.
1 steklenica z navodom 1 K.
Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.
Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specijalit. tet, najfinjših parfumov, kirurgičnih obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.
Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubil. mostu (204-38)

Jako praktično na potovanju.
nepogrešljivo po kratki vporabi.
Preskušeno po zdravstvenih oblastvih.
Sprjevalo Dunaj, 3. julija 1887.
Kalodont
neobhodno potrebna zobna Crème.
Za ohranjenje čistih zob ne zadošča edino voda za zobe. Odstranjenje vsakovrstnih na dlesnih se neprenehoma tvaryajočih škodljivih tvarin more se izvršiti po mehničnem čiščenju in spojenju z osvežujočo in antiseptično vplivajočo zobno crème. Kot tako se je »Kalodont« izkazal v vseh omikanih državah po svoji (208-5) najvplivnejši uporabi. II.

Svetovnoznane
«Ettoile»-mape
Nepokončljive! Nikaka pers. s. sestaval. Lecnji so nevničljivi, se ne dajo upogniti, ne obrniti.
Veliko boljše od Shannon-map.
Vkljub temu enaka cena.
Zunanja oblika in velikost ooptirne kakor pri Shannon-mapah, zato nikako motenje (2088) upeljanega sistema. b (8)
Zaloga: **Josip Stern, Dunaj, IV/1, Margarethenstrasse 44.**
Specialna trgovina za popolno pisarniško oprav. Cenik zastoj. — Dobiva se v vseh trgovinah s pisarniški potrebščinami.

Novo kovani dvajsetkronski zlati se ne svetije tako kakor luč ideal-žarnic.
Ilustrovane cenike pošilja zastoj in poštino prosto
podjetje za izdelovanje ideal-žarnic
HUGO POLLAK, Dunaj VI, Wallgasse 34.

Darila.
U. ravnistvu vsakega tista so postla:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: Bralno društvo v Mokronogem iz nabiralnika v društveni sobi 2 K. — Gospa Josipina Smodej v Velikih Laščah 100 kron kot čisti prebitek veselice na korist družbi. — Skupaj 102 kroni. — Žvelil!
Za ponesrečene vsled povodnji v Lipajevcih na Koroskem: Gosp. Perry Tičar, c. kr. davalni pristav v Ormoži 5 K. — Srčna hvala! — Svoto smo poslali zupanstvu v Lipaljavesti.

Umrli so v Ljubljani:
Dne 2. oktobra: Dr. Ivan Sieber, c. kr. finančni svetnik v p. 78 let, Sv. Petra cesta št. 12, črvesni katar.
Dne 3. oktobra: Marija Banovec, poslovdjeva hči, 3 ure, Vogelnje ulice št. 5, življenska slabost.
Dne 4. oktobra: Terezija Potokar, hišnega oskrbnika žena, 54 let, Volfove ulice št. 3, srčna hiba

Borzna poročila. Ljubljanska
»Kreditna banka« v Ljubljani.
Jedni kurzi dunaj. borze 7. oktobra 1903.

Kalobnost papirja.	Dinar	Blago
1/2% majeva renta	100	103 30
1/2% srebrna renta	100 50	100 70
1% avstr. krona renta	100	100 20
1/2% zлата	119 55	119 75
1/2% ogrska krona	97 75	97 95
1/2% zлата	118 20	118 40
1/2% posojilo dežele Kranjske	99 75	100
1/2% posojilo mesta Spljeta	100	—
1/2% Zadra	100	—
1/2% bos.-herc. žel. pos. 1902	100 30	101 20
1/2% češka dež. banka k. o. z. o.	99 75	99 90
1/2% z. o.	99 60	100 05
1/2% zast. pis. gal. d. hip. b. post. kom. k. o. z.	101	101 30
10% pr.	105 25	106 25
1/2% zast. pis. Innerst. hr.	101	102
1/2% ogr. centr. deželne hranilnice	100	101
1/2% zast. pis. ogr. hip. b.	100	100 30
1/2% obl. ogr. lokalne železnice d. dr.	100	101
1/2% češke ind. banke	100 25	101 25
1/2% prior. Trst-Poreč. žel.	98 50	—
1/2% dolenskih železnic	99	99 50
1/2% juž. žel. kup. 1/2 1/2	301 75	303 75
1/2% av. pos. za žel. p. o. s. reške	100 50	101 50
Srečke		
Srečke od leta 1854	170	179
" " " 1860 1/2	182	183 40
" " " 1864	247	250
tizske	154	156
zemlj. kred. I. emisije	289	294
II.	278	282
grške hip. banke	258	261
srbske 3 frs. 100	87	91
trške	151	125
daslika	1876	1970
Kreditne	444	448
inomošne	81	85
Krakovske	76	80
Ljubljanske	70	72 50
Avstr. rud. križa	52 50	53 50
Ogr.	26	26 90
Rudolfove	64	68
Salcburške	77	80
Dunajske kom.	510	530
Dejnice.		
Južno železnice	80	81
Državne železnice	551 50	552 50
Avstro-ogrsko bančne del.	1570	1580
Avstr. kreditne banke	652	653
Srečke	715	716
Zimnoetske	250	251 50
Prerogokop v Mostu (Griz)	673	677
Alpanske montan	374	375
Praške želez. ind. dr.	1790	1706
Rima-Murányi	458	459
Trboveljske prem. družbe	381	384
Avstr. orožne tovr. družbe	348	349 50
Češke siskovne družbe	149	150
Valute.		
3 kr. cekin	11 35	11 40
20 franki	19 31	19 04
30 marke	23 48	23 54
Sovereigns	19 02	19 04
Marke	117 37	117 56
Laški bankovci	95 10	95 30
Tubli	2 55	2 54
Dolarji	4 84	4 88

Žitne cene v Budimpešti.
dne 7. oktobra 1903

Termin.

Pšenica za oktober	za 50 kg	K 7 50
Rž " " april 1904.	" 50	" 7 64
" " oktober	" 50	" 6 14
" " april 1904.	" 50	" 6 42
Koruza " sept. 1904	" 50	" 5 25
Oves " oktober	" 50	" 5 30
" " april 1904.	" 50	" 5 61

Efektiv.
Nespremenjeno.

Meteorološko poročilo.
Višina nad morjem 206-2. Srednji sračni tlak 758-0 mm.

čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v C	Večrovi	Nebo
6. 9. zv.	736 7	16 2	brevzvetr.	sk. obláč.
7. 7. zj.	737 5	12 8	sr. svzhod.	del. obláč.
8. 2. pop.	736 6	21 9	sr. zahod.	jasno

Srednja včerašnja temperatura: 17-8°, normale: 12-0°. Mokrina v 24 urah: 0-0 mm.

LVIII. izkaz o darilih za Prešernov spomenik.
Prenos... 34576 K 02

Debevec C. Barle J. Čebul Fr. Drol K., Grčar A., Grčar V., Hudevernik V., Matajec K. Mirko, Nemenovan, Oman E., Pogachnik Fr., Razingar M., Roblek A., Sartori J., Moser A., Baraga J., Jekovec J. Verveggar Fr. po 2 kroni	50	"
Čopova Betka	5	"
Potočnik A. in Ažman Jos. po 3 kroni	6	"
Hirschman E., Predalič F., Zalar M., Rev Iv., Deberio E., Rakar F., Koželj Iv., Kraupp Nat., Čop M., Čop Ant. in Penko Lovro po 1 krono	11	"
Pri prijateljskem sestanku pri Stibenku v Sodražici nabralo	7	"
Hafner Iv., Zorčev in Rak iz Kranja	4	"
Trgovski djaci na školi u Ljubljani	71	"
Mehora Jan. iz Radolovega V veseli družbi na Vrhniki se je nabralo	20	"
Gojenci kmetijske šole na Grnu	4	"
Ivan Hribar, ljublj. župan Čisti prebitek veselice v Prešernovem hramu	10	"
Mallitsch Alexander, posestnik v Ljubljani	31	" 20
Čisti prebitek velike Prešernove veselice v »Zvezdi« Touca Majzeljeva iz Belecervke nabrala	100	"
Prešeren iz Kostanjevice nabral	10152	" 10
Fran in Vinko Jurca	13	"
Dijaški odbor v Krškem, čisti prebitek veselice	10	"
Fran Papler v Borovnici nabral	9	" 80
Vesela družba v temni dolenskega »Pekla«	6	"
Nemenovan je nabral v veseli družbi	2	"
Čisti prebitek (druge veselice v Prešernovem hramu D. F. Svetič v Hau nstejnu Stefan Klun v Ljubljani	5	" 57
Skupaj	45367	K 02 76

Dr. Josip Stare, blagajnik.

Ivan in Ivana Pečnik naznana prijateljem in znancem žalostno srce, da je najina najmlajša, 1 1/2 leta stara hčerka, iskreno ljubljena
Pavelca
danes popoldne ob 5. uri se preselila iz doline solz v boljše domovino v sveta nebesa.
Ljubezniva hčerka, praci pri Bogu za svoje stariše, bratce in sestrice!
Stožice, 6. oktobra 1903.

Trgovsko bolniško in podporno društvo v Ljubljani
sprejme v trgovski pisarniški strok večšega (9514)

pomožnega uradnika.
Ponudbe na ravnateljstvo.

Vinskisodi
dobro chranjeni se prodajo na Rimski cesti šte. 11
Državni uradnik (samec) išče elegantno (2602-2)
stanovanje
z jedno sobo in kabinetom za takoj. Ponudbe se prosa na upravništvo »Slov. Naroda« pod »Drž. uradnik«.

Elizabeta Judnič
učiteljeva soproga v Postojni h. št. 260 sprejme dečke ali deklice ljudske šole, cziroma odrasle gospode in gospodične na stanovanje in hrano. Mesečna plača po dogovoru. (2611-1)

Skladišče v kleti
suh svet, se takoj odda na Bleiwe-sovi cesti št. 1 pri A. Korsika. Več se izve pri lastniku. 2661-3
Sprejme se takoj izurjena prodajalka v trgovino mešanega blaga na deželi. B. ti mora popolnoma večša v vseh strokah. Plača po dogovoru. Ponudbe na upravništvo »Slov. Naroda«. (2607-1)

Izvežbane agente

proti visoki proviziji in doneskom st o-
skov išče družba, ki ima koočino za blago
v masah po celi Avstro-Ogrski. Ponudbe
na poštini predal šte. 21, Budimpešta,
glavna pošta. (2240-10)

2 krepka dečka

katere imata veselje do kovaškega
obrti sprejme takoj
Bellé Fran 2553-3
kovač v Ljubljani, Tržaška cesta 7.

Kot prodajalka

želi mesta v špecerijski trgovini vajena
gospodična. — Naslov pove in ponudbe
sprejema upravništvo „Slov. Naroda“.
(2521-6)

Trgovski pomočnik

za večjo trgovino z mešanim blagom
se sprejme. Ofertu je priložiti
prepise sprideval.
Naslov pove upravništvo „Slov.
Naroda“. (2601-2)

Odvetniški kandidat

z večletno prakso, želi vstopiti kot
koncipijent

v odvetniško ali notarsko pisarno.
Ponudbe na upravništvo „Slov.
Naroda“. (2612-1)

Najlepše likano perilo

se doseže, ako se vporablja
**svetovno znani američanski
briljantni skrob na lesk**
Fritz Schulz jun., Act.-Ges., Eger und Leipzig
lahko in gotovo z vsakim likalnim železom.
Zlati svetinji: Pariz Le pristen z varstveno znamko „Globeus“. 1 (2374-2)
1900, Dunaj 1902. V rudečkastih zavojih à 100 gramov vsebine se dobiva povsod.

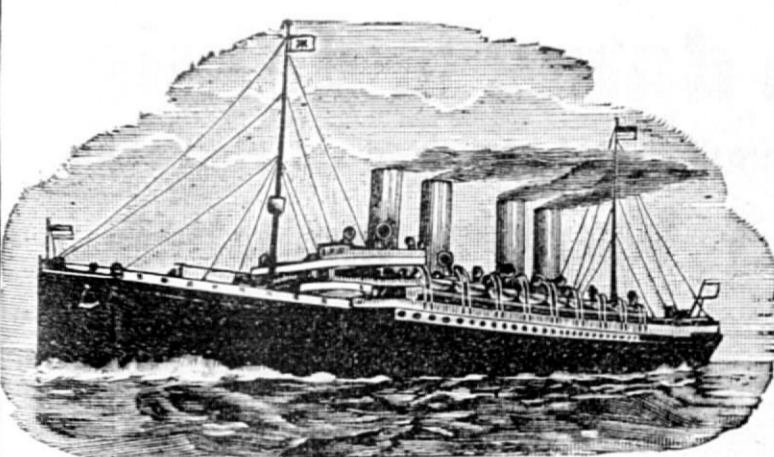
IV. kmetska konjska dirka

dné 11. oktobra 1903 ob 1. uri popoldne.

Premovanje konj in velik konjski semenj

dné 12. oktobra 1903
v Belovaru na Hrvatskem.

Železniška postaja: Križ-Belovar-Virovitica-Barč.
Prižene se krog 1000
izvrstnih plemenskih konj, konj za ježo, vprežnih
in tovrnih konj. (2550-3)

Kdor hoče potovati
v Ameriko
s cesarskimi in poštalnimi
parobrodni, naj se obrne edino
le na trdko:
Kareš & Stocky
Bremen, Bahnhofstrasse Nr. 29.

Ta trdko se sporazumeva s potniki v njih materinskem jeziku, prevaža potnike
v najboljšimi in najhitrejšimi parobrodni, pozna temeljito zakone o izseljevanju in zamore
tedaj potnike dobro poučiti, kako se imajo med potjo vesti, da pridejo srečno v Ameriko.
Naj tedaj vsakdo, ki se je namenil potati v Ameriko, piše prej trdko:

Kareš & Stocky, Bremen, Bahnhofstrasse Nr. 29
na mu odgovori takoj točno in brezplačno. (2350-5)

Milijone gospodov in dam uporablja „Feeolin“.

Vprašajte svojega zdravnika,
ali ni „Feeolin“ najboljšo le-
potilo za polt, lasje in zobel.
Najbolj nesnažen obraz in naj-
grše roke zadobijo takoj ar-
stokratsko finost in obliko po
uporabi „Feeolina“. „Feeo-
lin“ je angleško milo, obsto-
ječe iz 42 najbolj zlahtnih in
svežih zelišč Jamčimo, da tudi
gube in vrške na obrazu, ogrcl,
mozolci, rdečica nosu itd. po
uporabi „Feeolina“ brez sledu
izginejo. „Feeolin“ je naj-
boljše sredstvo za snaženje, gojenje in lepšanje las, preprečuje izpadanje las, plešivost
in glavine bolezni. „Feeolin“ je tudi najnaravnije in najboljše čistilno sredstvo za
zobe. Kdor uporablja redno „Feeolin“ mesto mila, ostane mlad in lep! Mi se zave-
zujemo takoj povrniti denar, ako ne bodete popolnoma zadovoljni s „Feeolinom“.
Cena za 1 komad K 1.—, 3 komadi K 2-50, 6 komadov K 4.—, 12 komadov K 7.—.
— Poština pri enem komadu 20 h, od 3 komadov naprej 60 h. — Po poštnem po-
vetju 40 h več. — Razposilja glavno skladišče **M. Feith, Dunaj**
VI., Mariahilferstrasse šte. 45. (1078-6)

Zaloge za Ljubljano: Ant. Kanc, drogerist. — Edvard Mahr, židovske
ulice. — Josip Mayr, lekarna. — Lekarna „pri zlatem jelenu“.

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombi-
nacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
nobena druga zavarovalnica. Zlasti
je ugodno zavarovanje na doživetje
in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let
pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fond: 25.000.000 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 75.000.000 K
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovensko-narodno upravo. (26-115)
Vsa pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančnej hiši
v Gospodskih ulicah šte. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine prot
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škode cenjuje takoj in najkulantneje.
Uživa najboljši sloves, koder posluje

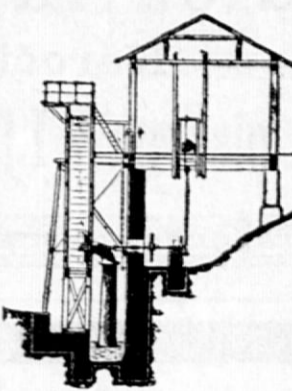
Dovoljuje iz čistega dobička izdatno
podpore v narodne in občnokoristne
namene.

Sodi

različne vrste se prodajo pri
Ivanu Buggenig, sodarju
Cesta na Rudolfovo železnico 5
in Bleiweisova cesta šte. 42
v Ljubljani. (2382-2)

G. Tönnies

Ljubljana (1908-12)
tovarna za stroje

priporoča kot
posebnost:
**Žage in
vse stroje**
za obdelovanje
lesa.
**Turbine
Bencin-
locomobile**
posebno priprav-
ne za goniti po-
ljedelske stroje.

Sesalno plinski motorji
najcenejša gonilna sila, 1 do 3 vin.
za konjsko silo in uro.

Absolventinja

trgovskega tečaja
s prav dobrim spridevalom, **Roza-
lija Judnič**, učiteljeva hči v Po-
stojni, išče službe kot blagajničarica,
komptuaristinja ali knjigovodkinja.
Ista je zmožna slovenskega, nem-
škega in italijanskega jezika. Sprejme
tudi službo v notarski ali odvetniški
pisarni. (2610-1)

Dragotin Puc
tapetar
zaloga pohištva mizarske
zadruga v Št. Vidu
pri Ljubljani
Ljubljana
Gradišče št. 5.

V Ameriko

je najkrajša, najprijetnejša in
najcenejša vožnja čez Francosko
Havre — New-York ali
Antwerpen — New-York,
Havre — Philadelphia ali
Antwerpen-Philadelphia.
Natančnejša pojasnila in cene na-
znanja radovoljno in zastoj 1933-12)

Ivan Bihelj
zastopnik generalne agenture za celo Švico
v Buksu (meja zraven kolodvora).

Ugodna prilika!

Volnena flanel, meter 18 kr.,
zefiri za predpasnike in obleke,
najmodernejši vzorci, meter 23 kr., la
barhent za obleke, meter 30 kr.
20 metrov domačega platna . . . za gld. 3.—
20 „ H vlaknatega platna . . . 4.90
10 „ platna za rjuhe . . . 4.—
6 kosov gotovih velikih rjuh . . . 5.20
20 metrov prima oksforda . . . 4.20
23 „ neubeljenega
„ platna za postelje . . . 5.50
1 ducat platnenih brisalk . . . 1.35
Platneni namizni prt 140/145 cm . . . —90
1 ducat 48 cm finih ubeljenih žepnih robcev
z atlasovim robom gld. 1-25.

Pošilja se po povzetju! Zamenja dovoljena!
Izgotovljeno perilo za dame, gospode in
otroke ter posteljno perilo, platneno in vol-
neno blago ter blago za obleke in predpas-
nike; brisalke, otirače, žepne rute, namizno
perilo itd. v veliki izbiri.

**Vzorec brezplačno! Ilustrovana
cenik zastoj! Mnogostevilna
priznanja!**
Tovarna za tkanine in perilo
Emil Feist
Zábřeg (Hohenstadt), Moravsko.

Wilhelmov zeliščni sok

mного let že priljubljeni
sok zoper kašelj

1 steklenica K 2-50
poštni colli = 6 steklenic K 10.—
franko a (2721-12)
na vsako poštno postajo pošilja
Franc Wilhelm, lekarnar
c. kr. dvorni zalagatelj
v Neunkirchen, Spodnje Avstrijsko.
Kot znamenje pristnosti je na zavoju
vtisnjen grb trga Neunkirchen (devet
cerkva). Dobiva se v vseh lekarnah.
Kjer se ne dobi, se pošlje direktno.

Izur'ene šivilje in učenke

se takoj sprejmejo.
Sv. Petra nasip št. 35.

Mlad trgovski pomočnik

vešč nemškega in slovenskega jezika
v trgovini z mešanim blagom, želi
s 15. novembrom t. l. sedanjo službo
premeniti. (2592-2)
Natančni naslov se izve v upra-
vištvu »Slovenskega Naroda«.

Vinskim trgovcem in gostilničarjem

kateri prihajajo v Kanfanar po grozdje
in vino, priporoča se domača gostilna
D. Zalaznik
nasproti postaje Kanfanar
s prenočiščem, domačo potrežbo in
nizko ceno. (2583-2)

Št. 34.008.

Razglas.

Vsled razpisa c. kr. deželnega predsedstva v Ljubljani z dne 30. sep-
tembra 1903, št. 4102 se naznanja, da letos

vstopijo rekrutje in enoletni prosto- voljci redovne vojske 12. oktobra v aktivno službo

in da se je tistim rekrutom in enoletnim prostovoljcem, ki ne prejmejo
pozivnice, omenjenega dne zglastiti pri poveljstvu dopolnitvenega okraja,
kjer bivajo.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane
dne 2. oktobra 1903.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izved iz voznega reda.

veljaven od dne 1. oktobra 1903. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osonni vlak
v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee,
Solnograd, čez Klein-Reifing v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m
zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez
Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne
osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 55
m popoldne osonni vlak v Trbiž, Smohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Lju-
bno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Ge-
nevo, Pariz, čez Klein-Reifing v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vane, Heb, Fran-
cove vare, Karlove vare, Prago (direktni voz I in II. razr.). Lipsko, na Dunaj čez Amste-
tten. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo.
(Direktni vozovi I. in II. razreda Trst-Monakovo.) — Proga v Novo mesto in v Koperje. Osonni
vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m po-
poldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol.
Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo,
Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Isl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak (di-
rektni vozovi I. in II. razreda Monakovo-Trst). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz
Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko,
Prago (direktni vozovi I in II. razr.), Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare,
Plzen, Budejevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob
jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Št. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne
osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Fran-
zensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Smo-
hora, Celovca, Pontabla čez Selzthal iz Inomosta v Solnograd — Proga iz Novega mesta in
Kocevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m zj. iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m po-
poldne iz Straže, Toplic, Novega mesta Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako.
— Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Zamski. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2.
uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m in ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in
praznikih, samo oktobra. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Zamskega. Mešani vlaki: Ob
6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m popoldne ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer
samo ob nedeljah in praznikih in samo v oktobra — Čas pri- in odhoda je označen po
srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani. (1719)

Ivan Japlova pivovarna

v Gradcu
**Zaloga v Ljubljani, na Sv. Petra
cesti št. 47**

priporoča gospodom restavraterjem, gostilničarjem in p. n. pri-
vatnim naročnikom svoje pivo izvrstnih kakovosti v sodčkih in
steklenicah z zamaški iz plute ali patentnimi zamaški po naj-
nižjih cenah.
Obenem si usoja tudi naznanjati, da ji je priznalo na
mednarodni obrtni razstavi v Parizu l. 1903 razsodišče za njeno
izvrstno pivo častno diplomu s častnim križcem in zlato ko-
lajno in na londonski razstavi pod pokroviteljstvom kralja an-
gleškega na soglasno veliko darilo. (2581-2)
Naročila naj se izvolijo pošiljati imenovani zalogi piva.

!!! Ženitninsko posredovanje !!!

Za vse stanove vsake vere in narodnosti. Za gospodične in vdove, za neoženjene gospode in vdove vsake povoljne starosti. **Najstrožja tajnost** v vseh slučajih zjamčena. Treba se je obrniti zaupljivo po

„Agentie Comercielle“, Dunaj I., Sonnenfelsgasse 19.

V dvajsetletnem obstoju največji uspehi.

Ravnateljstvo „Comercielle“.

(2440-18)

Prva kranjska industrija za marmor, granit in sijenit na parno silo

Felix Toman

mestni kamnoseški mojster
Ljubljana Resljeva cesta št. 30.

Največja zaloga
nagrobni spomenikov

od marmora, obeliski in piramide od črnega švedskega granita in labradorja lastnega izdelka.

Prevzame v izvršitev kompletne družinske rakve; vsakovrstna stavbena in cerkvena umetna kamnoseška dela, izdelovanje kipov in podob.

Plašč za pohištvo v bogati zalogi. — Polaganje tlaka in hodnikov od portirja in granita.

Načrti in proračuni na zahtevo brezplačno.

2476-2

Sprehodna palica

s srebrnim držajem in črkama A. D. ter z datumom 15./7. 1897 se je izgubila na sv. Petra cesti od hotela »Lloyd« do kavarne »Austria«. Prosi se isto oddati v upravništvu »Slov. Naroda«.

GRAND PRIX
Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.

Doblva se povsod. (2105-15)

Novo izboljšani gramofoni

(15) z zvočnim ločjem in varstveno skrinjico. (2136)

Najvišja spolnitate! Zelo priljubljen pri družtvih in zasebnikih.

Gramofon-avtomat za gostilničarje.

Igra samo, če se denar vrže notri.

Prodaja na obroke!

Velika zaloga najnovjših plošč.

Zamena starih plošč.

Rudolf Weber, urar

Ljubljana, Stari trg št. 16.

Naročila na zunanje se izvršajo s povratno pošto.

Naročajte izborno (1384-41)

Ljubljansko delniško pivo

iz pivovaren v Zalcu in Laškem trgu.

Naročila sprejema

Centralna pisarna v Ljubljani, Sodnijske ulice št. 4.

Dobro izurjeno prodajalko

izvežbano za trgovino z mešanim blagom se sprejme proti dobri fiksi plači in proviziji takoj.

Več se poizve pri tvrdki **Ivan Perdan, Ljubljana.** (2597-2)

Izvrstna fina (11-228)

vina v buteljah

se dobé v trgovini

Edmund Kavčič

Ljubljana, Prešernove ulice.

Za prav slepo ceno se dobe nova, naj-finejša koesa. Ogromna zaloga rabljenih, popolnoma dobro ohranjenih koles z novimi pnevmatikami brez napeke a K 75, 85, 95, 95; skoro nova a K 100.

Le znani izdelki (nikaki ničvredni stroji brez imena). Pnevmatike: zunanje kron 7, 8, 9;

notranje kron 4-5; acetilenke K 4-5; oljnate svetilke K 240-3.-; zvonci 80 v.; zvonci na kolo K 220; sedla na pero angl. K 5.-; ročna sesalka K 1.-; 4 redne teleskopne sesalke K 2.-; sesalke na nogo K 3-4; 1 škatljica črnega ali rumenega email-laka K 1.-; 1 škatljica snovi za ponžljanje K 20. Trikotna torbica za orodje k iprima-usnja K 140, kasete za popravila 60 vin., s klejem namazani držaji za par 70 vin. M. Rundbakin, Dunaj, IX., Berggasse šte. 3. (2317-3)

notranje kron 4-5; acetilenke K 4-5; oljnate svetilke K 240-3.-; zvonci 80 v.; zvonci na kolo K 220; sedla na pero angl. K 5.-; ročna sesalka K 1.-; 4 redne teleskopne sesalke K 2.-; sesalke na nogo K 3-4; 1 škatljica črnega ali rumenega email-laka K 1.-; 1 škatljica snovi za ponžljanje K 20. Trikotna torbica za orodje k iprima-usnja K 140, kasete za popravila 60 vin., s klejem namazani držaji za par 70 vin. M. Rundbakin, Dunaj, IX., Berggasse šte. 3. (2317-3)

notranje kron 4-5; acetilenke K 4-5; oljnate svetilke K 240-3.-; zvonci 80 v.; zvonci na kolo K 220; sedla na pero angl. K 5.-; ročna sesalka K 1.-; 4 redne teleskopne sesalke K 2.-; sesalke na nogo K 3-4; 1 škatljica črnega ali rumenega email-laka K 1.-; 1 škatljica snovi za ponžljanje K 20. Trikotna torbica za orodje k iprima-usnja K 140, kasete za popravila 60 vin., s klejem namazani držaji za par 70 vin. M. Rundbakin, Dunaj, IX., Berggasse šte. 3. (2317-3)

Najnižje cene!

Baržuni

(žameti)

za bluže.

Cena od kron 1-50 višje.

Moderci

za dame,

najboljše kakovosti.

Varovalka modercev

(Mieder-Schützer)

v vsaki velikosti.

Trgovina

z lepoticjem in nagrobnimi venci
Mestni trg št. 24.

Založnik

c. kr.

državnih uradnikov.

Najnovjše došlo.

Elegantni

modni klobuki

za

dame in deklice.

Žalni klobuki.

Sprejemajo se klobuki v popravila.

K. Recknagel

Ljubljana

z damskimi klobuki
Mestni trg št. 3.

Velika izbora!

Nagrobnii venci.

Krasna sestava.

Trakovi za vence.

(2549-3) Perilo

za dame in gospode,
kravate,
prave ruske
galoše.

Trgovina

z damskimi klobuki
Mestni trg št. 3.

Pisalni stroj

dobro ohranjen, želi se kupiti
Ponudbe z navedbo sistema
pod „Stroj“ upravništvu „Slov.
Naroda“.

Več centov
namiznih jabolk

dobre vrste (2534-5)

ima na prodaj

Ivan Žnideršič

Matenjavas, p. Prestranek

Ivan Kordik

v Ljubljani

usoja se gospodične učiteljice na deželno vljudno opozoriti na svojo tvrdko in ponuditi po najnižjih cenah prejo za kvačkati, belo in barvano volno za plesti, vse vrste igle za kvačkati in plesti, potem peresa, svinčnike, zvezke in vse druge šolske potrebščine. Po pošti brez posebnih stroškov.

Sprejme se tudi pri isti tvrdki

vajeneo

v primerni starosti. (2432-7)

Slavnemu občinstvu najljudneje naznanjam, da sem prevzel s 1. oktobrom 1903 staro renomirano

mesarijo in gostilno

pokojnega gošpoda Franceta Podboja, po domače „Ceneta“ v Ribnici.

Prizadeval si bom, da ustrezem vsem zahtevam slavnega občinstva, točil bom pristno kapljico, skrbel za dobro kuhinjo ter klal najlepšo živino.

V obilni obisk se priporoča

(2555-3)

France Križman, mesar in gostilničar v Ribnici.

Sprejme se spreten

urarski pomočnik.

Vpraš. se pri **K. Košak-u,** zlatarju v Ljubljani. (2406-2)

V novozgrajeni hiši Sodnijske ulice št. 4 se odda

velika pisarna

za takoj ali za november-termin. (2012 10)

Več pri kamnoseku Vodniku.

Bluze
damski pasovi
srajce in pasovi
za hribolazce

(1871-30)

otroške obleke

se radi pozne sezone

prodajajo po znatno

znižanih cenah.

V.pl. Gerhauser

Stari trg št. 13.

Zadnje novosti

v modercih francoske fašone.

P. n.

Vračajoč se s svojega potovanja po inozemstvu, se usojam uljudno javiti, da so vse novosti že v zalogi, in prosim za obilni obisk.

(2584-2)

Velespoštovanjem

Alojzij Persché

Pred škofijo 21.